ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИРЛИГИ ЕНГИЛМАСДИР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47-ЙИЛ ЧИҚИШИ. № 62 (13.018).
16 МАРТ 1965 ЙИЛ СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Ўтган якшанба куни республикамиз шаҳар ва қишлоқларида меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар бўлиб ўтди. Бу сайловлар партия ва халқимизнинг монолит бирлигини, коммунистлар билан партиясизлар блокининг қудратини, совет демократиясининг буюк ҳаётий кучини намойиш қилиб кўрсатди.

ҒОЛИБЛАР ОВОЗИ

САМАРҚАНД («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қадимги ва навқирон Самарқанд кўчаларини ва майдонларини оппоқ қалин қор қоплаб олган. Соф ҳаво. Ҳамма кўчада. Максим Горький хиёбони, Гагарин массиви, Ленин ва Карл Маркс номли марказий кўчалардаги сайлов участкалари худди байрамлардагидек безатилган. Уларда музика садолари янграйди.

Қўқон, Термиз, Навоий кўчаларидаги сайловчилар жуда барвақт Самарқанд Давлат университетининг марказий корпусига етиб келдилар. Эрталаб соат 6 бўлмасданоқ бир неча юз сайловчи тўпланган. Бу ерга жойлашган 28-сайлов участкаси комиссиясининг раиси Қаюм Раҳимов овоз бериш бошланганлигини сайловчиларга эълон қилади. Университет декани М. У. Олимов сайлов бюллетенини ҳаммадан олдин биринчи бўлиб олади. Кекса олим бюллетенни сайлов қутисига ташлар экан, шундай деди:

— Мен бу ерга гражданлик бурчимни адо этиш учун келдим. Биз бугун маҳаллий Советларга муносиб депутатлар сайлаяпмиз. Сайлов олди йиғилишларида Самарқанд область ва шаҳар Совети депутатлигига кўрсатилган номзодларимизга бугун юксак ишонч билан овоз беряпмиз. Шубҳасиз, улар бизнинг ишончимизни шараф билан оқлайдилар, фанни янада тараққий эттириш, халқ маорифимизнинг гуллаб-яшнаши йўлида ҳормай-толмай хизмат қиладилар.

Шундан кейин олимлардан Х. Ф. Чикаев, И. Шеров, студентлардан Ш. Маҳмудов, Ғ. Асонова ва бошқалар овоз бердилар. Уч соат ичида рўйхатдаги сайловчиларнинг қарийб 80 проценти овоз беришда қатнашди.

Самарқанд шаҳрининг ҳамма сайлов участкаларида меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар умумхалқ байрами ва тантанасига айланиб кетди. 26 Боку комиссари номидаги шойи тўқиш фабрикасининг донгдор тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ф. С. Кафанова ишлаётган биринчи цех ишчилари тунги смена топшириғини 120 процент бажариш билан овоз бердилар.

* * *

КАТТАҚЎРҒОН. Пайшанба қишлоғидаги маиший комбинат биносига жойлашган сайлов участкасида овоз бериш юксак уюшқоқлик билан ўтди. Рўйхатдаги 1557 сайловчининг ҳаммаси кундуз соат 11 даёқ овоз беришда тўла қатнашди. У. Худойбердиева, Н. Рўзиев, Т. Шаропова сингари кекса сайловчилар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун биринчилар қаторида овоз бердилар.

Каттақўрғон районидаги Тельман номли, Крупская номли, Ленин номли колхозлардаги сайлов участкаларида ҳам сайлов сиёсий кўтаринки руҳда ўтди. «Каттақўрғон» ва «Қорадарё» совхозлари ишчилари сайлов кунини муносиб совға — баҳорги дон экиш ва давлатга сут сотиш биринчи квартал планларини бажариш билан нишонладилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ЗАФАР САТРЛАРИ

Тошкент области колхоз ва совхозларининг чорвадорлари сут тайёрлаш биринчи квартал планини бажарай деб қолди. Юқори Чирчиқ районининг хўжаликлари планни муваффақиятли адо этдилар. Улар давлатга 1260 тонна сут сотдилар. Район чорвадорлари 1 апрелгача пландан ташқари 400 тонна сут сотишга қарор бердилар. Орджоникидзе районининг сутчилик фермалари ходимлари уч ойлик сут тайёрлаш планининг муддатидан илгари бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар.

Оққўрғон, Бўка, Ўрта Чирчиқ районларининг чорвачилик хўжаликлари давлатга сут сотиш квартал планини бажариш арафасида турибдилар.

⊙

Тошкент областидаги колхоз ва совхозларнинг механизаторлари ҳайдов ва чопиқ тракторларини тайёрлашни республикада биринчи бўлиб тугалладилар. 6640 агрегат шай қилиб қўйилди. Орджоникидзе ва Бекобод районларидаги хўжаликларнинг механизаторлари далага чиққанликлари ҳақида биринчи бўлиб рапорт бердилар.

⊙

Уч қардош республика — Ўзбекистон, Қозоғистон ва Туркманистон пойтахтлари телеграфчилари мусобақасининг якунлари чиқарилди. Ашхободлик ва олмаоталик ўз ҳамкасблари билан меҳнат мусобақасида Тошкент Марказий телеграфининг коллективи биринчи ўринни эгаллади. Бу коллектив етти йилликнинг олтинчи йили учун ўз зиммасига олган мажбуриятларни муваффақиятли адо этди, пландан ташқари 400 мингга яқин телеграммани қабул қилди ва юборди. (ЎзТАГ).

ДЕМОКРАТИЯМИЗ ТАНТАНАСИ

ЎТГАН якшанба куни Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг шаҳар ва қишлоқларида, посёлка, қишлоқ ва овул Советларида меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар зўр уюшқоқлик ва катта тантана билан ўтди. Сайловлар халқ ва партия монолит бирлигининг қудратли намойишига айланди, чунки партия билан халқ бизнинг мамлакатимизда ажралмас бир бутундир. Шу бирлик ва ҳамжиҳатлик бепоён она-юрт бойлигига бойлик, қудратига қудрат қўшмоқда, шу бирлик ва ҳамжиҳатлик совет кишиларига чексиз бахт-саодат келтирмоқда, унга келажакнинг порлоқ уфқларини очмоқда, дастурхонимизнинг тўкин-сочинлиги, турмушимизнинг тобора фаровон бўлаётганлиги, чеҳралардан сира аримаётган табассум ҳам шу бирлик ва ҳамжиҳатлик туфайлидир.

Ўзбекистон ССР маҳаллий Советларига бу гал ўтган галдагига нисбатан анча кўп депутат сайланди. Бу сайловдан сайловгача ўтган ғоят қисқа давр ичида юртимизда янги-янги шаҳар ва қишлоқлар, посёлкалар қад кўтарганининг ёрқин далилидир. Бу сафарги сайловларнинг ўзига хос ажойиб хусусияти ҳам худди шундадир. Республика пойтахтидагина кейинги икки йил ичида бўлган ободончиликни кўрсатадиган факт ва рақамларга разм солинг: юз мингга яқин киши янги шинам уйларга кўчиб кирди. Улар ўзларининг янги уйлари жойлашган райондаги янги сайлов участкаларида овоз беришди. Чилонзорнинг кўпгина сайлов участкаларида ҳамда Высоковольтная, Новомосковская, Университет кўчалари районида барпо этилган янги уй-жой массивларида бу йил сайловлар биринчи марта ўтказилди. Республикамизнинг деярли барча областларида ҳам янги сайлов участкалари барпо этилди, бу — янги уй-жойлар, янги кўчалар, янги шаҳар ва қишлоқлар демакдир, бу — ўсиш ва тараққиётимизнинг яна бир ёрқин ифодасидир.

Бўлиб ўтган сайловларда республикамиз меҳнаткашлари халқнинг энг яхши, синалган ўғил-қизларига, коммунизмнинг моддий бойликларини ўз қўллари билан яратаётган чинакам ватанпарварларга овоз бердилар. Булар революция ветеранлари, социалистик қурилиш қаҳрамонлари, Ватан истиқболи, халқ бахт-саодати йўлида ўз меҳнатлари билан донг таратаётган актив жамоатчиларимиздир. Меҳнаткашлар уларнинг номини «Бизнинг депутатимиз» деб фахр ва ғурур билан тилга оладилар. Бу ишонч депутат зиммасига жуда катта масъулият юклайди. Бу ишонч — маҳаллий Советлар ишини янада яхшилаш, хўжалик ва маданий қурилиш масалаларини ҳал этишда Советлар ролини ошириш, аҳолига маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилашга даъватдир. Халқ ўз депутатларини сайлар экан, улар зиммасига маҳаллий ҳокимият органлари ишини тобора такомиллаштириш, кишиларга ғамхўрликни ҳар томонлама кучайтириш, бюрократизм ва сансалорликка тамоман хотима беришдек катта вазифаларни юклайди, зотан киши кишига дўст, ўртоқ ва биродар бўлган жамиятимизнинг асосий принципи инсонга ғамхўрликдир. Партия ва ҳукуматимиз сиёсатининг бош йўли ҳам шудир.

Коммунистик партия саноат ва қишлоқ хўжалигимизни тез суръатлар билан юксалтиришга даъват этаётган экан, ижтимоий ҳаётни тобора демократиялаштириш масаласини биринчи планга кўчираётган экан — булар халқ бахт-саодати, унинг фаровонлигини тинмай ошириб боришнинг гаровидир. Янги сайланган депутатлар партия планларини тезроқ амалга ошириш учун куч ва ғайратларини, билим ва тажрибаларини, қалб ҳароратларини сарфламоқлари лозим.

Депутат — халқ хизматкори. Халққа садоқат билан хизмат қилиш, унинг барча наказларини ўз вақтида бажариш совет депутатининг юксак гражданлик бурчидир. Совет депутатининг кенг қулоч очиб ишлаши учун жуда қулай имкониятлар мавжуд. Давлатни бошқариш, жамоат ишларида иштирок этишга йил сайин миллион-миллион совет кишилари жалб этилмоқда. Минг-минглаб жамоатчи активлар маҳаллий ҳокимият органларига яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар. Булар — депутатларнинг катта таянчи, ишончли ёрдамчиларидир. Депутат ана шу ғоят катта актив ёрдамида халқ турмушини янада яхшилаш учун моддий бойликлар яратаётганларга яқиндан ёрдам бермоғи, корхона ва муассасада ишни намунали йўлга қўйишнинг ташаббускори бўлмоғи керак.

Етти йилликнинг охирги йилида ҳам экономиканинг барча тармоқларида янги марраларни эгаллаш республика меҳнаткашлари олдида турган асосий вазифадир. Ана шу вазифанинг муваффақиятли бажарилишида депутатларимиз ғайрат кўрсатиб ишлашлари, оммани шонли меҳнатга руҳлантиришлари зарур.

Бу эл-юрт наказн, барча сайловчиларнинг ўз депутатларига барала айтадиган талабидир. Шубҳа йўқки, Ўзбекистон маҳаллий Советларига сайланган янги депутатлар ана шунга амал қиладилар, ўз куч-ғайратларини Ватан истиқболи, эл-юрт фаровонлигини янада ошириш учун курашга сафарбар этадилар.

САЙЛОВ куни республикамиз шаҳар ва қишлоқларида эрта тонгдан ҳаёт қайнади. Байрам либосини кийган хушчақчақ кишилар ўз гражданлик ҳуқуқларини адо этдилар. Юқоридаги суратда: Урганч районидаги «Победа» колхозининг механик-ҳайдовчиси Гулчеҳра Хўжаева ва пенсионер Бекжон Қабулов ўртоқлар 13-сайлов участкасида овоз берганларидан сўнг суҳбатлашмоқдалар. Пастдаги суратда (чапдан) Тошкент шаҳар Фрунзе районидаги 342-сайлов участкаси, Куйбишев районидаги 79-сайлов участкаси, Октябрь район 195-сайлов участкасидаги овоз бериш тасвирланган.

И. Глауберзон ва Н. Ключнев фотолари (ЎзТАГ фотохроникаси).

УНУТИЛМАС ТААССУРОТЛАР ОЛДИК

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТИ АЪЗОЛАРИНИНГ ҲИНДИСТОН САФАРИ ТЎҒРИСИДА АЙТГАНЛАРИ

МОСКВА, 14 март. (ТАСС). Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова бошчилигидаги Ўрта Осиё ва Закавказье иттифоқдош республикалари Олий Советлари депутатлари делегацияси Ҳиндистонга қилган икки ҳафталик сафаридан қайтиб келди. Кеча кечқурун делегация аъзолари кўп миллионли совет телетомошабинларига ана шу дўстлик сафарининг якунларини гапириб бердилар.

Совет парламент аъзолари СССР Марказий телевидениеси орқали гапириб, Ҳиндистон элида бўлиб ўтган самимий учрашувлар, кўп томонлама ва самарали ҳамкорлик тўғрисида, ҳар иккала мамлакатни бирлаштириб турган чамбарчас дўстлик алоқалари ҳақида сўзлаб бердилар.

Биз жуда зўр ва унутилмас таассуротлар олдик, деди Е. С. Насриддинова. Биз Ҳиндистонга тинчлик ва дўстлик элчиси бўлиб бордик ва бизнинг бу сафаримиз парламентларимиз ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш билан бирга Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Ўртоқ Насриддинова айтдики, Осиёнинг барча саккизта республикаси вакилларидан иборат делегация Ҳиндистонга биринчи марта бориб келди. Совет парламенти аъзолари Ҳиндистоннинг қайси штатида бўлган бўлсалар, ана шу штат парламентлари делегациясини СССР-га келишга таклиф қилдилар. Биз, деди делегация бошлиғи, Ҳиндистонлик меҳмонларни муносиб равишда ва хушнудлик билан кутиб оламиз.

ФИЛЬМ ВА ТОМОШАБИН

Ўзбекистон кинематографчиларининг IV пленуми 1964 йилнинг ижодий якунларига бағишланди.

Республикамизнинг кинофильм яратувчилари ўтган йили жуда баракали иш қилдилар. Томошабинлар «Ўзбекфильм» студиясида яратилган етти бадиий картинани кўрдилар. Бу фильмларнинг кўпи — «Ер фарзанди», «Улуғбек юлдузи», «Дорбозлар», «Конструктор» томошабинларга манзур бўлди.

«Ер фарзанди» фильми сув учун, янги ҳаёт учун курашга бағишланган илҳомбахш қиссадир. Ўтган йилги фильмлар улуғ шонли кунлар — Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига муносиб полотнолар яратиш каби катта ва масъулиятли иш олдидан бош репетиция бўлди.

Пленумнинг ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов қатнашди.

(ЎзТАГ).

РЕПОРТАЖ

ЯЙЛОВ ТОНГОТАРИ

ҚАРШИ. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбирларидан телефон орқали). Шанба куни баҳор эди. Самолётдан бодомлар, ўриклар чамандек гуллаб, табиатнинг чевар қўли билан тўқилган ўт-ўланлар гилами ҳар ер-ҳар ерга тўшалганлигини кўриб боргандик. Кечки пайт совуқ шамол зўрайиб, ярим кечада қорга айланди. Қўй-қўзилар яйраб, ирғишлаб, ўтлаб юрган яйловларни икки қаричдан қалин қор босди. Табиатнинг бу нотантилиги Қашқадарё чорвадорларини ташвишлантириб қўйди. Қор ура бошлаган пайтда минг-минглаб совлиқлар, янги туғилган қўзилар яйловда яйраб юрган эди. Ҳамма ана шу жониворларни бўрон хуружи қўйнидан эсон-омон сақлаб қолиш учун қайтариб келиш, қўзиларни, совлиқ ва қўчқорларни қўраларга киритиб қўйишга, чўпонларга ёрдамга отланди. Вақтида ғамлаб, майдалаб, тахт қилиб қўйилган ем-хашак ана шу дамларда қўл келди. Яйлов соҳиблари — чўпон-чўлиқлар, зоотехник ва ветеринар врачлар, коммунист ва комсомоллар эрталабгача мижжа қоқишгани йўқ. Яйлов меҳнат аҳли умумхалқ байрами тонготарини ана шундай бедор кутиб олди.

Биз Қарши даштининг дарвозаси ҳисобланган Нишон чўлидамиз.

39-Қирққулоч сайлов участкаси. Соат 6. Участка сайлов комиссиясининг раиси Бобоёр Йўлдошев сайловчиларни умумхалқ байрами билан табриклаб, уларни сайлов қутилари ёнига таклиф этади. Қариялар биринчи бўлиб овоз беришди. Улар область Совети депутатлигига номзоди кўрсатилган чўпон Норбой Тўраев, район Совети депутатлигига номзоди қўйилган бош чўпон Назар Шарипов ўртоқлар учун қувона-қувона овоз бердилар. Сайлов участкасига кўпгина чўпон-чўлиқлар қор тингандан кейин келишди. Мана, Бозорбой ака Авазов ҳам овоз беряпти. Бултур ҳар юз совлиқдан 116 тадан қўзи олган бош чўпон яқинда Ленин ордени билан мукофотланди. Наслли қўчқорлар етиштириш устаси, тажрибали чўпон Бозорбой ака бюллетенларни қутига ташлаб бўлгач, биз билан суҳбатда шундай деди:

— Биз шу кечаси катта синовдан ўтдик. Мана шу кунлар ҳар бир чўпон учун ҳам имтиҳон. Шу нозик пайтда битта ҳам қўй-қўзини нобуд қилмаслик чўпоннинг уддабуронлигига боғлиқ. Биз 645 совлиқнинг ҳар 100 идан 145 тадан қўзи, ҳар қўйдан 3 килограмм 700 граммдан жун олишга ваъда қилганмиз. 2 минг наслдор қўчқор боқамиз. Бунда менга ўғлим Шербой, келиним, невараларим ҳам қарашади. Шербойнинг укаси зоотехникликка ўқияпти. Энди оддий чўпон ҳам билимдон бўлиши керак. Мен ана шундай олим чўпонлар кўпайсин деб овоз бердим.

Биз Бозорбой акадан бу ер нега Қирққулоч деб аталиши сабабини сўрадик.

— Қадимда қирқ қулоч қудуқ қазиб, ундан минг машаққат билан сув олардик. Энди яйловларимизда 200 дан ортиқ қудуқ бор, ҳаммасининг суви мотор билан чиқариляпти.

Биз «Нишон» давлат наслчилик заводининг марказий посёлкасидамиз. 37-Нишон сайлов участкаси ҳам гавжум. Бу ерда депутатликка номзоди кўрсатилганлар орасида 4-ферма зоотехниги Холтўра Турдиев, қаҳрамон она — ясли мудираси А. С. Металникова лар ҳам бор. Сайловчилар уларни яхши билишади. Улар кўпчилик иши учун жонкуяр, меҳрибон, обрў-эътиборли, ҳормас-толмас кишилар.

Нишон заводида бундай меҳнатсевар одамлар жуда кўп. Шуларнинг меҳнати билан завод жаҳонда энг асл, энг кўп қоракўл тери етиштираётган хўжаликлардан бирига айланди. Эрта-индин бу ерда қоракўлчилик юзасидан халқаро семинар очилади. Бунда оддий чўл ўғлонлари — қоракўлчилик илмининг омилкор усталари жаҳоннинг турли мамлакатларидан келган етук олимларга дарс берадилар. Ўз тажрибаларини ўргатадилар. Шу сайлов тонготарида бу ҳақда ўйлаш, совет чўпонини шундай улуғ даражага кўтарган Коммунистик партия ҳақида куйлаш қандай бахт!

Байрам шодиёнаси авжига минмоқда. Кундуз соат 12 гачаёқ 1112 сайловчининг деярли кўпчилиги овоз бериб бўлди. Лекин шу байрам кунида ҳам меҳнат постидан сира жилолмайдиган кишилар борки, 76 мингдан зиёд қўйнинг тақдири шулар қўлида. Ҳар соат, ҳар минутда ўнлаб, юзлаб совлиқлар жаҳон бозорида олтинга тенг турадиган қоракўл тери берувчи қўзиларни ҳадя қиляпти. Бу жониворларга ғамхўр қўл керак. Ана шу қўллар сайлов бюллетенларини ўз меҳнат постларида туриб кўчма сайлов қутиларига ташладилар.

2-фермага кўчма қути олиб борган сайлов комиссияси аъзолари хушхабар билан қайтишди. Шу серташвиш кечада биронта қўй, қўзи нобуд бўлмаганини айтишди. Шу тунда 553 совлиқ 646 қўзи туғибди.

Туш пайтигача ҳамма овоз бериб бўлди. Булутлар карвони аста-секин тарқаб, қуёш жамол кўрсатди. Қалин қор кўрпаси тезда эриб майса-гиёҳлар яна бош кўтарди. Яйлов кечагидан ҳам кўра гўзалроқ, жозибалироқ тусга кира бошлади. Баҳор баҳорлигини қиляпти. Ногиҳоний совуқнинг шаштини қайтаролган, қўй-қўзиларни омон сақлаб қолган чўпонлар сурувларни қўралардан чиқара бошлашди.

* * *

Қашқадарё воҳасининг ҳамма жойида сайловлар зўр уюшқоқлик билан ўтди. Пахтакорлар, чорвадорлар, ғаллакорлар, ишчилар, зиёлилар — ҳамма коммунистлар билан партиясизлар халқ блоки номзодларини якдиллик билан ёқлаб овоз берди. Ҳамма участкаларда куннинг биринчи ярмидаёқ сайловчиларнинг 99,1 проценти овоз бериб бўлди. Маҳаллий Советларга сайловлар куни Қашқадарёда ҳам партияга, Ватанга чексиз садоқат, меҳр-муҳаббат ифодаси байрамига айланиб кетди.

Ҳ. НУРИДДИНОВ,
З. ИСРОИЛОВ.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВАТАНИГА ҚАЙТДИ

Жалолобод ирригация системаси очилиши муносабати билан ўтказилган тантаналарда қатнашмоқ учун СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Д. С. Полянский бошчилигида дўст Афғонистонга борган Совет ҳукумати делегацияси 14 мартда Кобулдан Тошкентга қайтиб келди.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ва республиканинг бошқа раҳбар ходимлари кутиб олишди.

Делегация 15 мартда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди.

(ЎзТАГ).

ЭНГ ЁРҚИН ДЕМОКРАТИЯ

ЧЎПОНЛАР ТАБАССУМИ

ШЎРЧИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Боботоғнинг Сайхон ва Заркамар адирлари яшил либосга бурканган. Бу яйловларда Гагарин номли қоракўлчилик-наслчилик совхозининг 50 минг бош қўйи боқилади. Умумхалқ шодиёнаси — маҳаллий Советларга сайловлар куни ана шу узоқ яйловлардаги чўпон-чўлиқлар орасида бўлдик.

Бу йил 10632 бош совлиқнинг ҳар 100 бошидан 120 бош қўзи олиш мажбуриятини олган коммунист ўртоқ Жума Хушчиев бошлиқ 3-ферма чорвадорлари 14 март куни эрта тонгдан 9-«Тарвузпоя» сайлов участкаси томон оқиб кела бошладилар.

45 йилдан бери чўпонлик қилиб келаётган 65 ёшли Маматқобул бобо Муҳаммадиев биринчи бўлиб овоз берар экан, тўлқинланиб шундай деди:

— Илгариги замонларда бизга ўхшаган чўпон-чўлиқлар одам сонига қўшилмас эди. Сайлаш, сайланиш у ёқда турсин, ҳатто бой, задогонлар биз билан бир кўрпачада ўтиришга ор қилар эдилар. Эндиликда барча совет гражданлари қатори озодликка, эркинликка, тенг ҳуқуққа эгамиз. Бизга шундай бахт-саодат берган Коммунистик партия ва жонажон Совет ҳукуматимизга минг раҳмат.

Ферма машъаллари — бош чўпонлардан Турдиали Эсонқулов ва Қўчқор Эргашев ўртоқлар сайлов қутилари ёнига келар экан, бу йил ҳар юз бош совлиқдан 125-130 бош қўзи олишга сўз бердилар. Об-ҳавонинг ноқулай келишига, отарларнинг узоқ ва тарқоқлигига қарамай «Тарвузпоя» сайлов участкасига қарашли 3-ферма чорвадорлари кундуз соат 12 да тўлиқ овоз бериб бўлдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ҚУВОНЧ

Чилонзор районидаги 291-сайлов участкаси кишилар билан гавжум эди. Биринчи марта овоз беришга отланган Ҳасан Ҳакимов, Найла Гузиева, Мусобол Қўчқоровларнинг қувончи, айниқса чексиз эди.

— Оддий меҳнаткаш фарзандиман, — дейди Ҳасан Ҳакимов. — Барча меҳнаткашлар қатори халқ кандидатлари учун овоз беришга муяссар бўлганимдан чексиз хурсандман.

— Чилонзор район Советига вакил қилиб юбораётган кишимиз — Николай Леонидович Ванин доим биз билан маслаҳатлашиб, маданий-маиший хизматни яхшилашга ҳисса қўшиб келаётган илғор ишчи. Шунинг учун ҳам биз унга ишонч билдирдик, депутат қилиб сайладик, — дейди сайловчилардан ўртоқ И. Гордин.

Чиндан ҳам илғор бинокор, бетончи Николай Ванин ўзининг меҳнатсеварлиги, ташаббускорлиги билан 153-қурилиш трестида ном чиқарган. Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига депутат кўрсатиш лозим бўлганда 2-қурилиш бошқармасининг ишчилари 171-сайлов округи бўйича уни район Совети депутатлигига бир овоздан номзод қилиб кўрсатдилар.

Чилонзор районининг бошқа сайлов участкаларида ҳам сайлов куни катта тантана билан ўтди. Биз сайловчилар чеҳрасида замонадан миннатдор бўлиб яшаётган кишиларнинг очиқ ва хушнуд эканликларини кўрдик. Советларга сайловлар Совет тузумининг афзаллигини кўрсатувчи яна бир кўзгу бўлди.

Э. ТУЛАГАНОВ,
Ўқитувчи.

АҲИЛЛИК БИЛАН

УРГАНЧ («Совет Ўзбекистони» мухбири). 14 март куни машъал Хоразм воҳасининг шаҳар ва қишлоқлари байрам тусини олди. Ишчи, хизматчилар, колхозчи ва механизаторлар, қурувчи ва узоқ яйловлардаги чорвадорлар сайлов қутилари ёнига келиб ўзларининг гражданлик бурчларини зўр фахр ва ифтихор билан адо этдилар.

Урганч районидаги Охунбобоев номли колхозда Ильич чироқлари кечаси билан порлаб турди. Бу ердаги 6-сайлов участкасига сайловчилар эрта тонгдан кела бошладилар. Сайлов комиссияси раиси К. Қутлимуродов сайловчиларга ўз бурчларини бажаришга рухсат бергач, сайлов қутиси ёнига биринчи бўлиб мўйсафид Қурбон ота Отаниёзов келди. У бюллетенни олаётиб фаровон турмуш яратиб берган партия ва ҳукуматга зўр миннатдорлик билдирди. Илғор бригада бошлиғи Саттор Ражабов, медицина ҳамшираси М. Қурбонова ва бошқа сайловчилар ҳам овоз бераётиб, ўзларининг юрак сўзларини изҳор қилдилар. Участкада 1346 сайловчи эрталаб соат 9 гача якдиллик билан овоз берди.

Шунингдек, Урганч шаҳридаги Ленин сайлов участкаси, Пушкин сайлов участкаси, Хива шаҳридаги «Коммуна» сайлов участкасида ҳам сайловчилар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун аҳиллик билан овоз бердилар.

С. ИБРОҲИМОВ.

БИРДАМЛИК

Сирдарё областида сайлов участкаларининг «географияси» ҳам кейинги йилларда бу областда рўй берган катта ўзгаришларни акс эттирар эди.

6-совхозда сайловчилар сони ўтган сайлов вақтидагига нисбатан уч баравар кўпайди. Илғор қўриқчилардан Р. Суннатов ва К. Қаршиевлар ўзларининг гражданлик бурчларини зўр ифтихор билан бажардилар. Улар бошлиқ бўлган бригадалар ҳозирги пайтда кўкламни шай бўлиб кутиб олишга, пахта далаларининг ҳосилдорлигини анча оширишга қарор бердилар.

Сирдарё районидаги илғор Ленин номли колхознинг сайлов участкаси байрамдагидек безатилган эди. Сайловчилар область Совети депутатлигига номзод—колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Йўлдошев учун қувона-қувона овоз бердилар. Шу колхоздаги сайловчиларнинг ғоят кўпчилиги ўзларининг гражданлик бурчларини эрталаб соат ўн биргача адо қилди.

АСЛ ФАРЗАНДЛАР УЧУН

Ленинчи маҳалласининг жамоатчилик асосида қурилган янги клубига жойлашган 190-сайлов участкаси (Октябрь райони) эрта тонгдан сайловчилар билан файзли бўлиб кетди. Участка сайлов комиссиясининг раиси ўртоқ Абдулла Қўзибоев бу ерга йиғилган сайловчиларни улуғ айём билан табриклади ва овоз беришга таклиф этди.

95 ёшли Набихўжа ота Аҳроров биринчи бўлиб овоз берар экан, Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзоди кўрсатилган Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министри ўринбосари З. Калонов, Октябрь район Совети депутатлигига номзоди кўрсатилган Абдулла Ҳилолов, Люса Хамзина, Убайдулла Ҳабибуллаев, Е. Сасновская ўртоқларга халқ ишончини оқлашда муваффақиятлар тилади.

— Кимки халқнинг хизматини қилса у ҳамиша ҳурматда бўлади, — деди Набихўжа ота Аҳроров.

Маҳалла меҳнаткашлари корхоналарнинг, турли ташкилотларнинг энг яхши ишчилари, хизматчилари учун якдил овоз бердилар. 500 га яқин сайловчи соат 12 бўлмасданоқ сайлов участкасига келиб гражданлик бурчини адо этди, кеч 8 гача эса 1300 дан зиёд сайловчининг ҳаммаси овоз бериб бўлди.

Ҳамманинг шодлиги чексиз. Чунки улар халқимиз учун чинакам хизмат қилаётган маҳаллий Совет органларига ўзларининг энг яхши вакилларини юбормоқдалар.

Ю. ҲАМДАМОВ.

ДУНЁДА энг адолатли Совет давлат тузуми хотин-қизларни ҳар томонлама озод этиш билан бирга барча соҳада тенг ҳуқуқ берди. Улар ҳам сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Сайлов куни республикамиздаги барча хотин-қизлар маҳаллий Советлар депутатлари номзодлари учун зўр уюшқоқлик ва активлик билан овоз бердилар. Суратда: Тошкент область, Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоздаги 1-сайлов участкасида қаҳрамон она Бувиниса Мирзаева овоз бермоқда.

Қ. Розиқов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎН ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАДА 14 МАРТ АЛОҲИДА КУН БЎЛДИ. РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ, УКРАИНА, БЕЛОРУССИЯ, ЎЗБЕКИСТОН, ҚОЗОҒИСТОН, ОЗАРБАЙЖОН, МОЛДАВИЯ, ЛАТВИЯ, ТОЖИКИСТОН, ТУРКМАНИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА ЎЗЛАРИНИНГ ЭНГ ЯХШИ ВАКИЛЛАРИНИ ДЕПУТАТ ҚИЛИБ САЙЛАДИЛАР.

МАМЛАКАТ ХЎЖАЙИНЛАРИ

Москва Советининг депутатлигига кандидатларнинг энг кексаси — қаттиқ қотишмалар комбинатининг директори, 1918 йилдан бери коммунист, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. П. Соловьев 70 ёшда, номзодларнинг энг ёши — тўқув фабрикасининг ишчиси Т. В. Орлова эса 20 ёшга кирган. МОСКВАЛИКЛАР шаҳар Советига 1.104 депутат ва район Советларига олти мингга яқин депутат сайладилар. Улар бюллетенларни қутиларга солиш билан ўзлари яшаб турган шаҳарнинг тағин ҳам кўркам бўлиши, маҳаллий ҳокимият органлари тағин ҳам яхшироқ ишлаши учун овоз беришди.

1963 йилда бўлиб ўтган сайловлардан бери 800 минг москвалик янги квартираларга кўчиб кирди. Болалар учун 95 та янги мактаб қурилди. Икки йил ичида 560 та магазин, 39 та поликлиника, 600 та умумий овқатланиш корхоналари бино қилинди...

* * *

ЛЕНИНГРАД шаҳар Совети депутатлигига 605 киши, район Советларига 4 мингдан кўпроқ депутат сайланди. Буларнинг ҳаммаси олдинги сафда турган, воқеаларнинг ичида қайнаётган кишилар бўлиб, уларнинг таржимаи ҳоли мамлакатимизнинг биографияси билан чамбарчас боғланган. Бу тўғрида 1917 йил апрель ойидан бери КПСС аъзоси, иккинчи чақириқ Петроград шаҳар Советининг депутати Иван Афанасьевич Андрианов яхши гапирди.

— Владимир Ильич Ленининг Петроград шаҳар Совети мажлисларида сўзлаган нутқларини неча марталаб эшитишга муяссар бўлганман. У, давлат ҳокимияти органлари олдида турган проблемаларнинг ҳаммасини бутун халқ иштироки билан ҳал қилишга эришиш вазифасини қўйган эди. Ильичнинг орзулари рўёбга чиққанлигини кўриб жуда хурсандман! Мен ҳам демократиянинг тантанаси учун, Совет ҳокимияти берган бахтли турмуш учун овоз бераман.

* * *

...ТАЛКА. Бу сойнинг номи тарихда қолди: бундан 60 йил муқаддам шу сойнинг бўйида Иваново-Вознесенский пролетарлари ишчи депутатларининг мамлакатимиздаги биринчи Советларидан бирини тузган эдилар. Сайлов участкаларига келган Иваново тўқувчиларининг болалари ва невaралари бу билан фахрланадилар. Кекса коммунист, шахсий пенсионер П. И. Румянцев бундан 60 йил муқаддам Талкада тузилган биринчи Советнинг депутати бўлган эди.

— Жонажон шаҳримиз Иваново таниб бўлмас тусга кирди, — дейди Петр Иванович. — Шаҳар ўн баравар ўсди, шаҳримизнинг одамлари ҳам жуда яхши. Булар коммунистик қурилишнинг чинакам қаҳрамонлари.

* * *

ЧУКОТКАДА ҳозир қаҳратон қиш. Совуқ 25 градус бўлса ҳам ҳаммаёқни қуёш нури қоплаган. Чукоткадаги Анадир шаҳри эса қор бўронлари, оқ нечалар, қутб ёғдулари авжга чиққан, қаҳратон Шимолнинг бойликларини ўзлаштирувчи мард кишилар яшаб турган шаҳар. Анадирнинг энг яхши гражданларидан эллик киши шаҳар Совети депутатлигига сайланди.

* * *

ДАРНИЦАДАГИ сунъий тола комбинати коллективи (КИЕВ) жуда яхши муваффақиятларга эришди. 13 мартгача у планданташқари 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Шу комбинатнинг илғор аёл ишчиларидан бири бўлган А. Г. Гришко район Совети депутатлигига сайланди.

* * *

ОЗАРБАЙЖОН нефтчиларининг Каспий денгиз устига қурилган шаҳарчаси байрам тусини олди. Сайловлар арафасида Нефть Тоши шаҳарчасининг меҳнаткашлари суюқ ёқилғи чиқадиган янги конни ишлатишга киришдилар. Каспий денгизи тагидаги «қора олтин» хазинаси бойликларини ўзлаштиришга имкон берадиган яна бир муҳим қадам қўйилди. Шу шаҳарчадаги энг яхши бригада бўлган М. Гажиев бригадасининг аъзолари ишга кета туриб биринчи бўлиб овоз беришди.

* * *

ҚОЗОҒИСТОН пойтахти Олмаота кўркамлашди, анча кенгайди. Икки йил ичида шаҳар аҳолисидан юз мингга яқин киши янги квартираларга кўчиб кирди. Олмаоталиклар бинокорларини севадилар ва ҳурматлайдилар. Шунинг учун ҳам сайлов бюллетенларида номлари ёзилганлар орасида мана шу ҳурматли касб намояндалари кўплиги тасодифий эмас.

* * *

ТОЖИКИСТОННИНГ қияма тоғ йўлларида тонг отмасдан анча олдин жуда кўп байрам тусида безанган автомашиналар нур сочиб ўтаверди, от минган кишилар кўпайиб кетди. Булар сайлов участкаларига бораётган пахтакорлар, чўпонлар, ирригаторлар, шаҳарлар ва қишлоқларнинг аҳолиси эди.

Бу республикада бу йил ўтган сайловдагига қараганда сал кам 3000 кўп депутат сайланди. Мирзачўл ўзлаштирилаётган ерларда, Вахш каскадини қурувчи бинокорлар ва энергетиклар, Душанба ва Ленинободдаги микрорайонлардаги янги квартираларга кўчиб кирган кишилар янги сайлов округлари ва участкалари ташкил этдилар.

* * *

Сайловлар аҳиллик ва уюшқоқлик билан ўтганлиги тўғрисида Белоруссия ва Латвиядан, Калининград, Горький ва Братскдан, мамлакатнинг кўпгина жойларидан, узоқ денгизларда сузиб бораётган Совет кемаларидан хабарлар келмоқда. Сайловчилар коммунистик қурилишда янги муваффақиятлар учун, жонажон Совет ҳокимияти учун овоз беришди.

(ТАСС).

ОЛИЙ МУКОФОТ

СССР Олий Совети Президиуми Улуғ Ватан уруши даврида Совет Армияси қўмондонлигининг жанговар топшириқларини намунали бажарганликлари ҳамда шу топшириқларни бажариш вақтида шижоаткорлик ва мардлик кўрсатганликлари учун марҳума Серафима Ивановна Кляцкаяни I даражали Ватан Уруши ордени билан ҳамда Владимир Михайлович Рибоволовни II даражали Ватан Уруши ордени билан мукофотлади.

* * *

1943 йил сентябрь — октябрь ойларида Қримдаги Совет қўшинлари қўмондонлиги немис фашистлари армиясининг орқа томонида разведка вазифаларини бажариш учун маҳаллий гражданлардан С. И. Кляцкая ва В. М. Рибоволовларни жалб қилди.

1915 йилда туғилган Кляцкая бир группа совет разведкачиларини ўз уйига яшириб қўйди. У, душман тўғрисидаги ҳамда разведкачиларга ва партизанларга қарши жазо операцияларини ўтказишга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги ҳақидаги маълумотларни топиб келтириб бериб турди, тўртта гитлерчини ушлаб олишда ва шулардан бирини партизанлар аэродромига етказиб беришда қатнашди, разведкачилар группасини озиқ-овқат ва дори-дармонлар билан таъминлашда ёрдамлашди. Хоинларнинг етказган маълумоти билан гестапочилар Кляцкаяни ва унинг эрини жанговар топшириқни бажариб турган вақтларида Бочали қишлоғида қуршаб олдилар. Гранаталар отиб, душманни яқинлаштирмасликка ҳаракат қилган Кляцкая сўнгги граната билан ўзи ва эрини портлатди ҳамда қаҳрамонларча ҳалок бўлди.

Рибоволов 1914 йилда туғилган, партиясиз. Уруш бошларида армияда шоферлик қилиб юриб, немислар қўлига асир тушган. Қрим областидаги Зуя посёлкасига асирликдан қочиб борган. Бу ерда у разведкачилар группасининг ишига жалб қилинган. Қримнинг турли районларига бориб, у душман ҳақида разведка маълумотлари топиб келтириб турган, немис солдатларини асир қилиб олган разведкачилар группасининг операцияларини бажаришда автомашина билан ёрдам берган, немисларнинг кичкина гарнизонлари ва комендатураларига ҳужум қилишда қатнашган, группани озиқ-овқат билан таъминлаб турган. Рибоволов ҳозирги вақтда Қрим областидаги «Гурзуфский» совхозида шофер бўлиб ишламоқда. (ТАСС).

СИЁСИЙ АКТИВЛИК

Тошкент олий партия мактабига жойлашган 97-сайлов участкасида эрталаб соат 5 даноқ ҳаёт қайнади. Соат 11 га етмасдан 3 мингга яқин сайловчи ўз депутатлари учун овоз бериб бўлдилар.

Сайлов байрами тантаналари ярим кечагача давом этди. Сайловчилар учун Давлат филармониясининг ижодий коллективи, турли ташкилотларнинг бадиий ва ҳаваскорлик тўгаракларини қатнашчилари концерт қўйиб бердилар. Янги кинофильмлар намойиш қилинди, қувноқлик базми ва танцалар уюштирилди.

14 март — маҳаллий Советларга сайловлар куни бу ерда чинакам халқ ва партия улуғ бирлигининг катта тантанасига айланди.

С. ЖУРАЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири. Тошкент олий партия мактаби тингловчиси.

КЕКСАЛАР ТИЛАГИ

Пойтахтдаги Энгельс номли 11-ўрта мактаб биносига жойлашган 196-сайлов участкаси эрта тонгданоқ одамлар билан гавжум бўлди. Қувноқ ёшлар, бахтиёр кексалар Совет демократияси берган порлоқ истиқболдан ғурур-ифтихорга тўлиб, ўз номзодлари учун овоз бердилар. Сайлов қутиси олдига биринчи бўлиб, шу маҳалланинг кексаси, 70 яшар Абдусамад Абдуваҳобов келди. Пири-бадавлат Абдусамад ота тўққиз фарзандни тарбиялаб вояга етказган. Булардан еттитаси олий маълумотли. Катта ўғли Абдурашид медицина фанлари кандидати. Абдуллатиф эса химия фанлари кандидати. Қизлари Нафиса билан Зарифа педагог, қолганлари эса таълим олмоқда.

Ота сайлов қутисига бюллетенини ташлар экан бундай деди:

— Бизга бахтиёр турмуш яратиб берган партия ва ҳукуматимиздан беҳад миннатдорман. Халқимиз яна-да тўқ, бадавлат яшаши учун, элимиз осойишталиги учун овоз бераман...

Шундан сўнг сайлов қутиси ёнига бирин-кетин қариялардан Мавлон Саидхўжаев, Абдуваҳоб Салимов, Зиёдбуви Эгамбердиева, Умри Бадаловалар келиб овоз берадилар. Улар кетидан субҳидамда биринчи марта овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган, энди ўн саккиз баҳорни кўрган ёшлардан Тошкент чет тиллар педагогика институтининг биринчи курс студенти Шоира Назарова ва Тошкент медицина институти даволаш факультетининг студенти Қундуз Нуриддиновалар қизил қутиларга сайлов бюллетенларини ташладилар.

Бу ерда эрталаб соат ўн бир яримларда деярли ҳамма сайловчилар овоз бериб бўлдилар.

А. ЮСУПОВ.

ЭЛ БАЙРАМИ

ХЎЖАЙЛИ, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Бу ердаги сайлов участкалари байрамдагидек безатилган.

10-сайлов участкасида Ленин номли колхознинг донгдор механизатори Т. Мамбетомонов биринчи бўлиб овоз берди.

— Ўғил-қизларимиз коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга муносиб ҳисса қўшар эканлар,—деди сайлов бюллетенини олаётиб пенсионер Йўлдош ота Авазов, — биз, кексалар ҳам улуғ ишдан четда қололмаймиз. Ёшларга тажрибаларимизни ўргатиб, пахтачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшамиз.

Ҳамза номли 4-сайлов участкасида эса биринчи бўлиб 80 яшар Эрназаров овоз берди. У Коммунистик партия ва Совет ҳукуматидан бениҳоя хурсанд эканлигини изҳор қилиб, бюллетенни қизил қутига ташлади.

Автоном республиканинг Охунбобоев номли, Куйбишев номли, Ломоносов номли, «Партия XVII съезди» ва бошқа барча сайлов участкаларида овоз бериш уюшқоқлик ва ҳамжиҳатлик билан ўтди.

Тахиатош энергетиклари, Амударё кемачилари, Тўрткўл, Беруний, Амударё пахтакорлари, Чимбой чорвадорлари, Қўнғирот шоликорлари, Мўйноқ балиқчилари ўз номзодлари учун зўр хурсандчилик билан овоз бердилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

УКРАИНА БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН УЧРАШМОҚДА

Н. Г. ЗАГЛАДА ҚАДРДОН ДЎСТЛАРИ ОРАСИДА

АНДИЖОН, 13 март. (ЎзТАГ мухбири М. Шерман). Халқнинг кўнгламга келган меҳмоннинг қадами қутлуғ бўлади, деган гапи бор. Бугун Андижон областидаги Димитров номли колхоз меҳнаткашлари ҳузурига айниқса азиз меҳмон, уларнинг қадрдон ва жонажон кишиси Надежда Григорьевна Заглада узоқ Украинадан келди.

Надежда Григорьевна оғир уруш йилларида шу колхозда ишлаган. Шу ерда у пахта, маккажўхори, сабзавот ўстирган ва ўзининг ўзбек ака-укалари ва опа-сингиллари билан қўлни-қўлга бериб фронт учун, душман устидан ғалаба қозониш учун меҳнат қилган.

Ҳозир бутун Жалақудуқ қишлоғини эгаллаб турган Димитров номли колхоз қиёфаси Надежда Григорьевна юртига қайтиб кетгандан бери ўтган йигирма йилдан кўпроқ вақт ичида тамомила ўзгариб кетди. Меҳмон кўчанинг иккала бетидаги қатор-қатор оқ уйларни, кўркам мактаб биноларини кўрганида, қишлоқнинг сердарахт асфальт кўчасидан ўтиб бораётганида қувонганидан кўзига ёш олади.

— Худди бизнинг Украинамизга ўхшайди, — дейди у. — Балли! Соч-соқоли оқарган бир новча мўйсафид меҳмоннинг йўлига пешвоз чиқади. Надежда Григорьевна уни дарров танийди. Бу — уруш йилларида колхозда сувчи бўлиб ишлаган ва даҳшатли 1941 йилда Надежда Григорьевна оиласини ўз паноҳига олган Жўрабой Масаидов эди.

Колхознинг илгариги раиси, ҳозирги пенсионер Саидиуғмон Мамадалиев ҳам, уруш йилларида Украина деҳқони билан бирга яшаб, меҳмон қилган бошқа дўстлар ҳам меҳмоннинг қўлини қисишга ошиқадилар. Уртада суҳбат бошланади. Надежда Григорьевна илгариги раисдан:

— Пири-бадавлатлик даврини сураётган эмассиз-да, Саидиуғмон ака? — деб сўрайди.

Колхознинг ҳозирги раиси Шомурод Алимов бунга жавобан:

— Саидиуғмон отанинг юраги, Надежда опа, Сизнинг юрагингизга ўхшаш ҳали ҳам серғайрат. Бирпас тинч ўтиргиси келмайди. Звенога бошчилик қиляпти! Бошчилик қилганда ҳам, ишни дўндириб ташлаяпти! Утган йили ҳар гектаридан 35 центнер пахта олди, — дейди.

— Ўзбекистон пахтакорларини табриклайман ва уларга бош эгиб таъзим қиламан! — деб шодиёна хитоб қилади Надежда Григорьевна.

У колхознинг ҳозирги ишларини батафсил суриштиради. Колхоз бухгалтери Мирза Ортиқов диққатга сазовор рақамларни айтиб беради:

— Утган мавсумда колхоз 1710 гектар ернинг ҳар гектаридан деярли ўттиз центнер пахта олди, маккажўхоридан жуда яхши ҳосил етиштирди. Боғбонлар билан соҳибкорларнинг иши ҳам соз бўлди. Даромадимиз икки миллион олти юз минг сўмдан ошиб кетди.

— Ишларингиз яхши, азизларим! Турмушингиз ҳам бутунлай ўзгариб кетибди, — дейди Украинадан келган меҳмон. — Сизларни кўриб хурсандман, ғоят хурсандман!

...Надежда Григорьевна етмиш бирга кирган бўлса ҳам, ҳали тетик. У, яна йўлга ошиқади — Фарғона водийси бўйлаб қилаётган сафарини давом эттиради. Энди машҳур «Савай» совхозига боради. У ерда ҳам унинг дўстлари ва ёр-бир одарлари кўп.

ЭНЕРГЕТИКЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

13 мартда Тошкентда Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Ўтган йилги иш якунлари ва 1965 йилги вазифаларга бағишланган бу йиғилишни КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Докладчи Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри А. Х. Ҳамидов ва музокараларда қатнашган нотиқлар республикада электр энергетикаси ғоят тез суръатлар билан ривожланаётганлигини гапириб ўтдилар. Ленининг мамлакатни ёппасига электрлаштириш ҳақидаги ғояси рўёбга чиқарилганлиги туфайли ажойиб ўзгаришлар ясашга эришилганлигини кўпгина ёрқин мисолларда айтиб бердилар.

1964 йилда Ўзбекистондаги электростанциялар бутун Чор Россияси олган электр энергиясига нисбатан тўрт баравар кўп энергия ҳосил қилди. Биргина министрликка қарашли станцияларда электр энергияси ишлаб чиқариш 15,4 процент ошди.

Тепловой станциялар қуриш ҳисобига электр фабрикаларининг қувватлари тез оширилди. Ўтган йили ҳосил қилинган жами энергиянинг 61 процентини тепловой станциялар берди. Тошкент, Навоий, Тахиатош ГРЭСларида янги агрегатлар фойдаланишга топширилди. Ўтган йили ҳаммаси бўлиб жами 327 минг киловатт қувватга эга бўлган турбогенераторлар ишга туширилди. Эндиликда Ўзбекистондаги электростанцияларнинг жамики қуввати 2 миллион киловаттга етди ёки етти йиллик арафасида бўлганидан икки баравар ошиб кетди.

Энергетиклар ўтган йили энг янги техникани жорий этиш соҳасида юздан ортиқ тадбирни амалга оширдилар. Шунинг натижасида бир миллион сўмдан кўпроқ иқтисодий фойда олинди. Электростанциялардаги ишларни автоматлаштириш давом эттирилди. электрон-ҳисоблаш техникаси жорий қилинди, машина-ускуналар янгиланди. Ишлаб чиқариш новаторлари 2250 та рационализаторлик таклифи киритиб, катта иш қилдилар.

Электр линиялари тортиш ҳамда қишлоқларни ва коммунал хўжалигини электрлаштиришда талайгина ютуқларга эришилди. Ўтган йили колхоз ва совхозларга хизмат қиладиган 900 километрга яқин юқори вольтли магистрал, 5400 километр тармоқ шохобчалар, кўп миқдорда район подстанциялари ва трансформатор пунктлари қурилди. Қишлоқ хўжалигидаги истеъмолчиларга 1963 йилдагидан 33 процентдан кўпроқ электр энергияси берилди.

1964 йилда Навоий ГРЭСи ва Бухоро энергетика узели билан Ўзбекистоннинг туташ энергетика системаси ўртасида алоқа ўрнатилди. Хива, Янгиарик, Шовот, Красногвардейск, Зомин, Ургут, Кегайли, Чинобод, Балиқчи, Янгиқўрғон ва бошқа районлар марказлаштирилган тартибда электр билан таъминлашга кўчирилди. Энергетика системасига улаш натижасида 370 та майда тежамсиз дизель станция тўхтатиб қўйилди.

Энергетиклар, қурувчилар ва лойиҳачиларнинг ишларидаги камчиликлар йиғилишда кескин танқид қилинди. Бир қанча электростанцияларда ёқилғи ортиқча сарфлаб юборилаётганлиги, энергиянинг исроф қилинишига қарши тегишли кураш олиб борилмаётганлиги кўрсатиб ўтилди.

Етти йилликнинг якунловчи йилидаги марралар белгилаб олинди. Бу йил жами қуввати 456 минг киловатт бўлган турбогенераторлар ишга туширилиши керак. Шунинг натижасида Бухоро газида ишлаётган электростанцияларнинг қуввати икки баравар ошади.

Етти йиллик арафасида ишлаб чиқарилганига нисбатан 2,4 баравар кўп—11 миллиард киловатт-соат электроэнергия ҳосил қилиш Ўзбекистон электростанциялари олдига вазифа қилиб қўйилди.

Қурувчилар колхоз ва совхозларни электрлаштириш учун минг километрдан узунроқ юқори вольтли линияларни, 5800 километр тармоқ линияларини ишга соладилар, 81 минг колхозчи хонадонини электрлаштирадилар.

СССР Энергетика ва электрлаштириш Давлат ишлаб чиқариш комитетининг Раиси П. С. Непорожний ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов йиғилишда нутқ сўзладилар.

Партия-хўжалик активи йиғилишининг қатнашчилари 1965 йил учун социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар ва Белоруссия, Ленинград, Иваново энергетикларини мусобақага чақирдилар, республиканинг барча меҳнаткашларини Совет ҳокимиятининг эллик йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани авж олдириб юборишга даъват этдилар.

(ЎзТАГ).

16 МАРТ, 1965 ЙИЛ
№ 62 (13.018).

ГЎШТ, СУТ, ЁҒ
МЎЛ БЎЛСИН

209 ТОННА СЕМИЗ ГЎШТ

УЗБЕКИСТОН РАЙОНИДАГИ ЖДАНОВ НОМЛИ СОВХОЗДА ТАШКИЛ ЭТИЛГАН КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРАРО БУРДОҚИЧИЛИК ПУНКТИ КОЛЛЕКТИВИ ГЎШТ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН КУРАШИБ, ЯХШИ НАТИЖАЛАРГА ЭРИШЯПТИ.

ПУНКТ МОЛБОҚАРЛАРИ ҲОЗИРГАЧА 800 БОШ ҚОРАМОЛНИ СЕМИРТИРИБ, ДАВЛАТГА 209 ТОННАДАН ЗИЕД ЮҚОРИ СИФАТЛИ ГЎШТ ЕТКАЗИБ БЕРДИЛАР ВА БИРИНЧИ КВАРТАЛ ПЛАНИНИ ОШИРИБ АДО ЭТДИЛАР.

Б. ШОКИРОВ.

МОҲИР СУТ СОҒУВЧИЛАР

ҚАШҚАДАРЁ. Ғузор районидаги «Ленинизм» колхози сут-товар фермасида ижодий меҳнат булоқдек қайнамоқда. Ферма ходими Ойжамол Тангриева ўзига биркитилган жайдари сигирларнинг ҳар биридан кунига 9-10 литрдан сут соғиб олиб, пешқадамлик қилмоқда.

А. АБРАЕВ,
Қ. ЎНГБОЕВ.

ФАРҒОНА. Ўктамбиби Қурбонова Поп районидаги «Коммунизм» колхози сут-товар фермасининг машъал сут соғувчисидир. У былтур 28 бош сигирдан қарийб 49 минг килограмм серқаймоқ сут соғиб олган эди. Ўктамбиби бу йил ҳар бош сигир ҳисобига 1.800 килограммдан сут топширишга аҳд қилган.

Ҳ. АБДУАЗИЗОВ.

СИРДАРЁ. Орлов қишлоқ советидаги «1 Май» колхозининг Ойимқиз Чиннибоева, Бувинисо Жўраева, Норой Эсонтурдиева каби сут соғувчилари Сирдарё районида ҳам илғор ҳисобланадилар. Улар шу кунларда сигирлардан кўплаб сут соғиб олиб, социалистик мусобақада ғолиб чиқмоқдалар.

Т. ЭРМАТОВ.

МАККАЖЎХОРИ ЭКИЛМОҚДА

Фарғона областининг хўжаликлари енгил тупроқли участкаларда маккажўхори экишга киришдилар. Поп районидаги Ленин номли колхоз аъзолари экиш агрегатларини биринчи бўлиб далага чиқардилар. Киров районининг деҳқонлари ҳам маккажўхори эка бошладилар.

Область колхоз ва совхозлари бу йил баҳорда маккажўхори ва оқжўхори экиш учун 23 минг гектардан кўпроқ ер ажратдилар. Колхоз ва совхозлар ана шу майдоннинг қарийб тўртдан бир қисмида дон учун маккажўхори етиштирадилар. Неча ўнлаб комсомол-ёшлар бригадалари Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхознинг Меликўзи Омонов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадасидан ўрнак олиб, етти йилликнинг якунловчи йилида ҳар гектар ердан камида 60 центнер дон ва 1200 центнер кўкпоя етиштиришга аҳд қилдилар. (ЎзТАГ).

ФОТОЛАВҲАЛАР

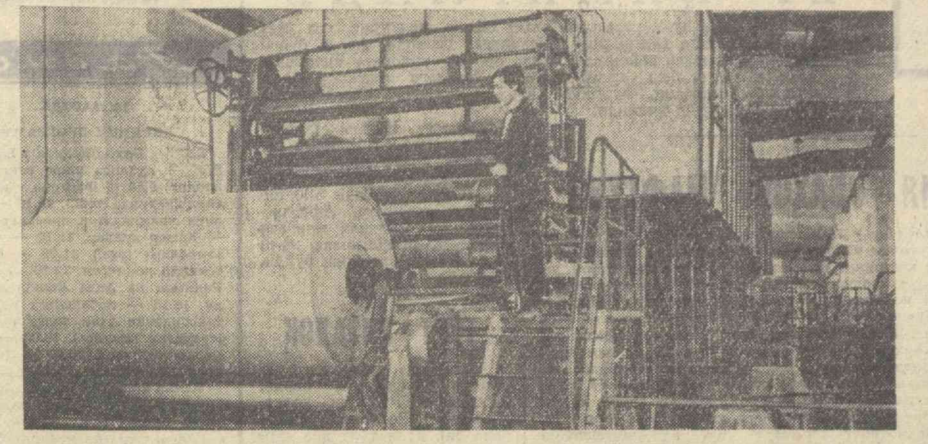

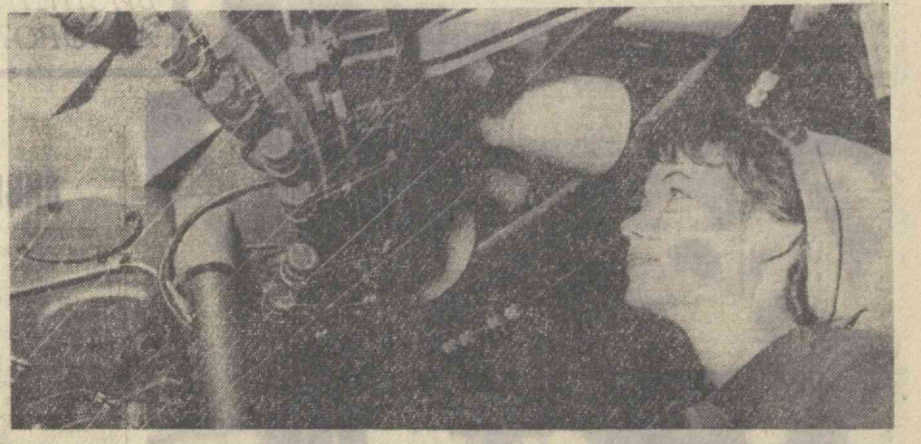

РЕСПУБЛИКАМИЗ корхоналарининг қуввати йилдан-йилга ошиб бормоқда. Цехларда янги-янги ускуналар жиҳозланмоқда, автомат линиялар ўрнатилмоқда. Бунинг натижасида сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайиб бормоқда. Маҳсулот таннархи арзонлашмоқда. Шу билан бирга республикамиз корхоналари қаторига янги-янги корхоналар қўшилмоқда. Яқинда Тошкент қоғоз комбинатида тўртинчи қоғоз машинаси фойдаланишга топширилди. Бу машина бир суткада 39 тонна ёзув ва босмахона қоғозлари чиқара олади. Сиз чапдаги суратда ана шу қоғоз машинасини кўриб турибсиз. Ўнгдаги суратда эса Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикасининг илғор ишчиси Н. Соловьевани иш устида кўриб турибсиз. У ускуна-механизмларнинг бенуқсон ишлашига эришиб, фақат сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

И. Глауберзон ва И. Зайниддинов фотолари.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 20 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ХАЛОСКОРЛАР САФИДА

Улуғ Ватан уруши даврида қардош Украина тупроғини фашист босқинчилардан озод қилишда Совет Иттифоқидаги барча миллат жангчилари қатори ўзбек халқининг шер юрак фарзандлари ҳам мардлик ва қаҳрамонлик, сабот ва матонат намуналарини кўрсатдилар.

21-гвардиячи ўқчи полкнинг иккинчи батальони шиддат билан олдинга ташланиб, душманни Глебовка қишлоғидан суриб чиқарди. Бу батальонга гвардиячи старший лейтенант Гаврилин командирлик қиларди. Комсомол аъзоси, гвардиячи сержант Аҳмедов командирлик қилган разведкачилар иккинчи қишлоқни разведка қилиш учун бораётганларида душманга дуч келдилар. Икки ўртада жанг бошланиб кетди. Аҳмедовнинг усталик ва ботирлик билан қилган раҳбарлиги туфайли разведкачилар икки соат тўхтовсиз жанг қилиб, тепаликни сақлаб турдилар. Баҳодир разведкачилар душманнинг қутуриб қилган олти атакасини қайтардилар. Аҳмедовнинг шахсан ўзи душманнинг икки офицер ва ўнларча солдатини қириб ташлади.

Днепр дарёсидан ўтишда кўрсатган қаҳрамонлик ва жасурликлари учун батальон командири старший лейтенант Гаврилин ва сержант Турғун Аҳмедовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Қаҳрамон Т. Аҳмедовнинг ёрқин хотираси ўртоқлари ёдидан сира чиқмайди.

* * *

81-дивизия қисмлари Любоч районида Днепрдан ўта бошлади. Тонг отгунча дарёнинг ўнг соҳилига йигирмадан ортиқ киши ўтди. Улар билан батальон командири ва офицер Биковский ҳам бирга эди. Ўнг соҳилга ўтган совет жангчиларини йўқ қилиш учун душман бир неча марта уриниб кўрди. Зарбага учради. Анохиннинг группаси душманни биринчи траншеядан уриб чиқарди. Жанг бориб турган пайтда бошқа роталар дарёдан ўтарди. Иккинчи куни эрталаб батальоннинг ҳамма жангчилари ўнг соҳилга ўтиб олишди.

Даҳшатли жанглар бир неча кун давом этди. Батальон шу давр ичида душманнинг 19 қарши атакасини қайтарди, жанг майдонида душманнинг 250 дан ортиқ солдат ва офицерлари қолди. Совет жангчилари мардлик ва жасорат билан жанг қилиб, босқинчиларга катта талафот етказдилар. Старший сержант Тўхтасин Бобоевнинг отделениеси ҳам гитлерчиларни кўплаб қириб ташлади.

Октябрь ойининг бошларида Голушек пункти эгалланди.

Бу жангларда кўрсатган жанговар хизматлари учун ҳукуматимиз капитан Иван Анохин ва старший сержант Тўхтасин Бобоевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини берди. Батальондаги кўп жангчилар орден ва медаллар билан мукофотланди. Т. Бобоев ҳозир қишлоқ хўжалигимизни ривожлантиришда ҳам қаҳрамонликлар кўрсатмоқда.

* * *

Душман томонидан кучли ва мустаҳкам плацдармга айлантирилган Хартица оролида даҳшатли жанглар бошланиб кетди. Лейтенант Шилин командирлик қилган артиллерия полкининг бошқариш взводига душман мудофаасини разведка қилиш ва унинг ўт очиш нуқталарини аниқлаш вазифаси топширилди. Кузатиш пункти Запорожьенинг чеккасидаги кўп қаватли бинода жойлашди. Артиллериячилар бинонинг энг тепа қаватига стереотруба ўрнатган эдилар. Душман томон доим кузатиб туриларди.

Шилин ва Эргашев хизмат қилган гвардиячи артиллерия полки тез орада Днепрдан ўтишга ҳозирлик кўра бошлади. 27 октябрь кечаси Шилин ўз группаси билан дарёдан кечиб ўтиш жойига келиб тўпланди. Қоқ ярим кечада: «Сузиб ўтилсин!» деган буйруқ келди. Солдатлар қайиқларда дарёдан сузиб ўта бошладилар. Улар энди дарёнинг ўртасига келганда душман сезиб қолиб, ёруғлантирувчи ракеталар отиб, ўт оча бошлади. Шилин группаси душман ўти остида дарё бўйига чиқиб олди. Улар билан батальон командири ва радист ҳам ўтган эди.

Улар дарё бўйига чиқишлари биланоқ, батальон командири жангчиларни атакага кўтарди. Атакага кўтарилган совет жангчиларининг кучли «Ура!» овозлари Днепр дарёси, Хортица ороли бўйлаб янгради. Совет жангчиларининг қақшатқич зарбасига бардош беролмаган душман биринчи траншеяда катта талафот кўриб, иккинчи траншеяга қоча бошлади.

Қақшатқич зарбага учраган гитлерчилар орқадан келган қўшимча кучлари билан қўлдан кетган траншеяни қайтариб олиш учун зўр ҳозирлик кўра бошлашди. Душман сон жиҳатидан бизларникига қараганда анча кўп эди.

Шилин ва гвардиячи старшина Эргашев радиостанцияни бир уй ичига киритишиб, уни бекитдилар. Батальон командири капитан Колесников Шилин билан Эргашевни иккинчи уйда нима бўлаётганини билиб келишга юборди. Улар уйга борар эканлар, автоматдан тўхтовсиз ўт очиб, душман солдатларини чекинишга мажбур қилдилар.

Шилин уйни мудофаа қилиб туришни Эргашевга топшириб, ўзи душман ҳақидаги маълумотни батальон командирига хабар қилиш учун югурганича кетди.

Шу орада Эргашев мудофаа қилиб турган уйни душман солдатлари икки томондан айланиб ўтиб, батальон команда пунктига яқинлаша бошлашди.

Гвардиячилар оз бўлсалар ҳам душманга қарши қўл жангига киришиб кетдилар ва уларни чекинишга мажбур этдилар.

Гитлерчилар яна қарши атакага кўтарилишди. Шилин ва Эргашев чаққонлик билан ҳаракат қилиб, душман устига ўттиз тўққизта снаряд ёғдирдилар. Гитлерчилар эсанкираб қолдилар. Чунки улар шундай яқин масофада артиллериядан ўт очилишини мутлақо кутмаган эдилар. Улар ваҳимага тушиб яна чекина бошладилар.

Қисм кечга яқин Днепрдан ғарбга томон ўн икки километр олдинга силжиб, янги позицияни эгаллади.

Хортица оролида. Днепрдан кечиб ўтишда ва Украина пойтахти Киевни озод қилиш учун жанглар билан олдинга ташланиб бораётган қисмнинг муваффақиятга эришишида катта ҳисса қўшганликлари учун ҳукумат гвардиячи лейтенант Шилин ва гвардиячи старшина Боис Эргашевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини берди. Ҳозир Эргашев республика Социал таъминот министрлигида самарали хизмат қилмоқда.

* * *

Қардош Украина тупроғини озод қилишда иштирок этган ўзбек жангчиларидан Содиқ Алиназаров, Бўтабой Содиқов, Пиримқул Нурмонов, Абдусаттор Раҳимов, Қосим Ёқубов, Абдулазиз Йўлдошев, Иноят Новрузбоев, Жўрақул Тўраев, Ўрозбой Жуманиёзовлар Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон олдилар.

Саид КАРИМ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИДА
босилгандан кейин

«МЎЛ-КЎЛЧИЛИК МАНБАИ»

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 29 январь сонида босилган рейд мақолада Фарғона областининг айрим районларида, жумладан, Бағдод, Ўзбекистон районларига қарашли хўжаликларда чорвачиликни ривожлантириш, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга етарли эътибор берилмаётгани қаттиқ танқид қилинган эди. Мақолада Олтиариқ, Қува районларидаги колхозларда чорва фермалари ходимлари орасида кунимсизликка барҳам берилмаётгани таъкидланди. Олтиариқ райони хўжаликларида фан-техника ютуқлари ҳаётга дадил жорий этилмаётгани, оғир меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш суст бораётгани кўрсатилди.

— Рейд мақола, — дейилади Фарғона область партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Зокиров имзоси билан олинган жавоб хатида, — район партия комитетларининг бюро мажлисларида, колхоз ва совхозларда, область партия комитетининг шу йил 17 февралда бўлиб ўтган бюро мажлисида муҳокама қилиниб, унда келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Область партия комитети, район партия комитетлари йўл қўйилган камчиликларни тугатиш, чорвачиликни ривожлантириш, кўп, арзон маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга қаратилган тадбирлар белгиладилар ва бу тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда.

«ҚАЛБИНГИЗ ҚИЙНАЛМАЙДИМИ?»

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1965 йил 10 январь сонида босилган «Қалбингиз қийналмайдими?» сарлавҳали танқидий мақолада Сирдарё область касалхонасининг бош врачи Галина Викторовна Поливконинг кирди-корлари очиб ташланган эди. У совет кишиси ахлоқ нормаларини бузди, ҳамма муқаддас нарсани ўзининг ҳирсига қурбон қилди, партия аъзоси деган улуғ номга доғ туширди.

Шу муносабат билан Гулистон шаҳар партия комитетидан олинган жавобда бундай дейилади:

«Қалбингиз қийналмайдими?» сарлавҳали танқидий мақола шаҳар партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилиниб, унда келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Бюро юқоридаги жиддий нуқсонларга йўл қўйгани учун Галина Викторовна Поливконга партия ҳисобот карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилди.

ҚОРАКЎЛЧИЛАРНИНГ ХАЛҚАРО СЕМИНАРИ

САМАРҚАНД («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий текшириш институтида қоракўлчиларнинг халқаро семинари очилди. Учинчи марта бўлаётган семинарда қоракўл қўйларнинг зоти ва тери сифати ҳақида докладлар, лекциялар эшитилади. Шундан кейин семинар қатнашчилари Қашқадарё областидаги «Қоракум», «Ғузор» каби наслчилик совхозларида бўладилар. Қоракўл қўйлар зотини яхшилашдаги тажрибаларни ўрганадилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ҚЎЛИНГИЗ ДАРД КЎРМАСИН

Витриналарга қўйилган кийим-кечакларни кўриб кишининг ҳаваси келади. Қандай гўзал, бежирим тикилган-а! Қайси қўлинг дард кўрмагур тиккан бу кийимларни, дейсиз беихтиёр. Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикасининг трикотаж модалар ательеси коллективи харидорларга ана шундай нафис кийим-кечаклар тикиб бермоқда. Бу ерда заказ хонасига кириб келаётганларнинг кети кун бўйи узилмайди.

— Шу кунларда, — дейди цех мастери Толехон Сулаймонова, — харидорларимизнинг сони яна ҳам ортиб боряпти. Бир кунда юзга яқин заказ қабул қилаётирмиз. Бунинг устига ташкилотлардан ҳам заказлар олиб турибмиз.

Ателье тикувчилари ишидан харидорлар мамнун бўлишмоқда. Улар заказ қилган кийимлари битгандан кейин қўлларига олиб кўришганда, чеварларга қўлингиз дард кўрмасин, барака топинг, дейишади.

Ательедаги қўли гул тикувчиларнинг кўпчилиги ҳозир ўзлари тиккан буюмни биринчи кўрсатишдаёқ контролёрга ўтказишади. М. Саидмуҳаммедова, З. Мирсоатова, Қ. Усмонова, А. Иванова, М. Эшонхўжаева сингари тикувчилар кундалик топшириқларни 120 процентга етказиб адо этишмоқда. Улар аҳоли дидига мос тушадиган арзон, сифатли, хилма-хил бежирим кийим-кечаклар тикиб бериш мусобақасида бошқаларга намуна кўрсатишмоқда.

Р. ТУРДИЕВА.

Дон кўпайсин десангиз

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Республикамиз колхоз ва совхозларида ўтган йил кузда қарийб 900 минг гектар, шу жумладан 75,7 минг гектар суғориладиган ерга буғдой ва арпа экилди. Аммо куз ҳавоси ғалла учун қулай бўлмади. Натижада лалмикор ерларга сепилган доннинг кўп қисми униб чиқмади. Шу сабабли экинни эрта баҳорда парвариш қилиш бу йилги шароитда жуда муҳим аҳамиятга эгадир.

Тажриба шуни кўрсатадики, агар кузги ғалла эрта баҳорда сифатли парвариш қилинса, баҳорда экилган ғаллага нисбатан 25-30 процент кўп ҳосил беради. Буни эътиборга олиб, ҳозирги кунларда энг аввал кузги ғалланинг ҳолатини текшириб кўриш ва сийрак жойларга дарҳол қўшимча уруғ сепиш зарур. Ери текис майдонларда бир квадрат метр жойда 200-250 туп, адирларда 250-300 туп, тоғ ёнбағирларида 300-350 туп ва тоғлиқ ҳамда суғориладиган ерларда 400 туп ўсимлик бўлиши лозим.

Бир қатор хўжаликларда айрим майдонлардаги кузги ғалла нобуд бўлганлиги аниқланди. Масалан, Зомин районидаги «Ударник» совхозининг 4- бўлимида ўтган йил октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида экилган ғалланинг 15 проценти нобуд бўлган. 1- «Зомин» совхозида ва Яккабоғ районидаги Ленин номли колхозда эса айрим участкалардаги ғалла жуда сийрак униб чиққанлиги маълум бўлди. Бунга кузда экиш олдидан ер яхши ҳайдалмагани, экиш сифатсиз ўтказилгани сабаб бўлди. Ана шундай майдонлар республика колхоз ва совхозларида қарийб 135-140 минг гектарни ташкил этади.

Кейинги даврда кунлар исиши ва ёғингарчилик бўлиши туфайли ҳамма ерда кузги ғалла ёппасига униб чиқа бошлади. Бу экиннинг ҳолатини текшириб кўриш, ҳар бир квадрат метр жойда ўрта ҳисобда неча туп ўсимлик борлигини аниқлаш, сийрак ерларга қўшимча уруғ сепиш имконини беради. Борди-ю, баҳор қуруқ келса ва сийрак жойларга қўшимча уруғ сепиш кечиктирилса, ҳосил баравар етилмаслиги ва оқибатда ўрим-йиғим даврида унинг бир қисми нобуд бўлиши мумкин. Агар ер лой бўлса уруғни қўлда сепиш билан қаноатланиш, қуруқ бўлса аввал қўлда сепиб, сўнг бороналаш ёки дискалаш керак.

Суғориладиган ерлар, тоғли зона ва тоғ ёнбағридаги ерларга экилган кузги ғаллани озиқлантириш жуда яхши натижа беради. Ўтган йили азотли ва фосфорли ўғитлар билан озиқлантирилган майдонларда ҳосилдорлик анча ошганлиги маълум бўлди. Кузги буғдой ва арпа хиналамаслиги учун уни калий тузи билан озиқлантириш, бунда гектарига 35-40 килограмм ўғит сарфлаш керак.

Бороналаш — кузги ғаллани парвариш қилиш системасида асосий роль ўйнайди. Айниқса қишда кўп қор ёққан бу йилги шароитда ғалла майдонларини эрта баҳорда майсалар буталай бошлагач бороналаш катта фойда беради. Бу давр бу йил баҳор эрта бошлангани сабабли март ойининг иккинчи ўн кунлигига, айрим жойлардагина ойнинг охирроғига тўғри келади.

Сифатли ўтказилган борона намни сақлаш билан бир қаторда, ғаллазорлардаги бегона ўтларни камайтиради, қатқалоқни йўқотади. Ўсимликнинг томирига ҳаво киришини яхшилайди, тупроқдаги микробиологик процессни кучайтиради. Натижада ҳосилдорлик ошади. Булунғур районидаги «Победа» колхозида кузги ғаллани эрта баҳорда бороналаш туфайли ҳар йили ҳосилдорлик 25-30 процент кўтариляпти. Райондаги бошқа хўжаликлар, шунингдек Ғаллаорол районидаги «Ғаллаорол» совхозида, Тошкент областининг Паркент зонасида ҳам кузги ғаллани эрта баҳорда бороналашдан ана шу каби яхши фойда кўриляпти.

Бу соҳада ўтган йиллари йўл қўйилган камчиликларни такрорламаслик, бороналашни сира ҳам кечиктирмаслик керак. Агрономлар кузги экиннинг ҳолатидан хабар олиб туришлари, пайт келиши билан бороналашни кенг тус олдириб юбориш чораларини кўришлари зарур.

Айрим хўжаликларнинг раҳбарлари кузги ғалла эрта баҳорда бороналанса майсаларнинг бир қисми томири билан юлиниб кетади ва оқибатда ҳосилга зарар етади, деб хавфсирайдилар. Бундай фикрга бориш ярамайди. Чунки бороналаш натижасида ғалла тупларининг бир қисми нобуд бўлгани билан, ерда намни яхши сақлаш, бегона ўтларни йўқотиш йўли билан ҳосилдорлик кескин оширилади.

Баҳорги ёғингарчилик дарёлардаги сувни кўпайтиради, сел келади. Ундан кузги ғаллани суғориш учун фойдаланиш лозим. Негаки, ерда нам қанча кўп бўлса, ғалладан шунча кўп ҳосил олинади.

Асосий ғаллакор районлар ҳисобланган Зомин, Жиззах, шунингдек Каттақўрғон районларида қишда ёғингарчилик етарли бўлмади. Шу сабабли ана шу районларда сел сувидан имкони борича кўпроқ фойдаланиш керак.

Ғаллазорлардаги бегона ўтларга қарши курашиш мақсадида гербицидлардан кенг фойдаланиш умуман ғалладан, айниқса кузги ғалладан мўл ҳосил олишнинг асосий шартларидан бири ҳисобланади. Гербицидларни ғалла майсалари буталай бошлаганда, найчаламасдан олдин сепиш лозим. Ўсимлик найчалаганда гербицид сепиш мумкин эмас, чунки бундан фойда эмас, балки катта зарар кўрилади.

Республиканинг колхоз ва совхозлари кузги ғаллани эрта баҳорда яхши парвариш қилиш ва ундан мўлжалдаги ҳосилни олиш учун барча имкониятларга эгадирлар. Гап ана шу имкониятлардан ўз вақтида ва ишнинг кўзини билиб фойдаланишда.

Г. СОЛЯНКО,
Республикада хизмат кўрсатган агроном.

ЯНГИЛИК ХОСИЯТИ

Механизатор кузда ерни ҳайдайди, баҳорда боронолайди, чигит экади, эгат олади, ғўза қатор ораларини культивация қилади. «Зангори кема»да пахта теради. Шунинг ўзидан ҳам пахтачиликда механизатор асосий куч эканлиги кўриниб турибди.

Илгари звено принципига эътибор берилмас, бригада принципи меҳнатни ташкил этишнинг асосий формаси эди. Илғорлар тажрибаси комплекс механизациялашган звенолар пахтачилик тараққиётининг ҳозирги босқичида меҳнатни ташкил этишнинг мақсадга мувофиқ, энг тўғри формаси эканлигини кўрсатди.

Бўка районидаги «Гулистон» колхозида ҳам ўтган йили ана шу янгилик кенг қўлланилди. Йил бошидаёқ 27 та комплекс механизациялашган звено тузилиб, уларга тажрибали, деҳқончилик илмини яхши биладиган механизаторлар бошлиқ қилиб тайинланди.

Комплекс механизациялашган звенолардан бирига ўртоқ Н. Холмирзаев бошчилик қилди. Бу звенога 50 гектар пахта майдони, 19 ишчи кучи, бир чопиқ трактори, пахта териш машинаси ва бошқа қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари биркитиб қўйилган эди. Ишлаб чиқариш-молия планига кўра, звено ҳар гектар ердан 22 центнердан, ҳаммаси бўлиб 1100 центнер пахта етиштириши лозим эди. Пул даромадлари эса 41448 сўм миқдорида белгиланди. Пландаги ҳосилни етиштириш учун кетадиган меҳнат харажатлари 12218 сўм белгиланди.

Механизатор звенода ишни ташкил этиш билан бирга, техника қувватидан унумли фойдаланди, агротехника қоидаларига тўла риоя қилинишига эришди. Натижада ҳар гектар ердан пландаги 22 центнер ўрнига 36 центнердан ҳосил олинди. Шу туфайли звено ишлаб чиқариш-молия планида кўрсатилганидан 28315 сўм кўп даромад олди. План ошириб бажарилганлиги туфайли звенонинг ҳар бир аъзоси молия планида кўрсатилган 643 сўм ўрнига 1609 сўмдан даромад олди.

Шу кунларда янги ҳосил учун ҳар бир звенода қизғин иш кетмоқда. Экин майдонлари шудгорлаб қўйилган. Далага 2.000 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит чиқарилиб, компост тайёрланмоқда.

М. РИХСИЕВ,
экономист.

ЯНГИ КИТОБЛАР

«Чизма геометрия курси»

Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти графика кафедрасининг мудири Р. Ҳоруновнинг ўзбек тилида «Чизма геометрия курси» китоби нашр этилди. Бу китобнинг қиммати шундаки, ундан фақатгина техника олий ўқув юртларининг қурилиш факультетлари студентларигина фойдаланиб қолмасдан, балки республикамиздаги ҳамма олий ўқув юртлари, педагогика институтлари, университет студентлари ҳамда лойиҳалаш институтларининг ходимлари, конструкторлар, инженерлар, ўз малакасини ошириш устида ишлаётган ўрта мактабнинг чизмачилик фани бўйича ўқитувчилари ҳам фойдаланишлари мумкин.

А. АБДУМАЛИКОВ,
Тошкент Давлат университети чизма геометрия ўқитувчиси.

РЕПОРТАЖ

ЭЛЛИК БИРИНЧИ БОҒ

Яқин ўтмишда йўлингиз тушиб Тошкентдан Келесга сафарга чиқиб қолгудек бўлсангиз, катта йўлнинг ўнг томонида Айриқулоқ деб аталган тепага нигоҳингиз тушарди. Чунон хароба, чунон аянчли эди бу ташландиқ қирлар. Эндиликда-чи? Асар ҳам қолмаган ўша култепадан. Қулинг ўргилсин боғ бу ерлар.

Собиқ култепада меҳнат авжида. Чуқур ҳайдалган шудгорда кўчат қўлтиқлаб келаётган, ниҳол ўтқазаётган, иштиёқ билан марза очаётган кишилар сон-саноқсиз.

— Отахон ҳам шу ердалар, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Х. Ҳакимов, — ҳув ана, ишбошилик қилиб турибдилар.

Ўн етти кам бир асрни кўрган, лекин тетик-бардам, бутун вужуди ғайратга тўлиб-тошган тиниб-тинчимас отахонни дарҳол танидик. Бу — боғбонлар устози Ризамат ота Мусамуҳамедов. Ўн кун бўлдики, Охунбобоев номли колхозга келиб, бўстон бунёд қиляпти у. Ризамат ота жўякдан-жўякка ўтиб, ниҳол ўтқазиш учун қазилган чуқурчаларни кўздан кечиради, кези келганда кўчат илдизини авайлаб чуқурга тушириб: «Мана бундоқ бўлса, ниҳол яхши тутади», деб қўяди.

— Дурустроқ шиббаланглар, — дейди ҳовуз лабига чим ётқизаётган Жалил Аъзамов, Вали Сопиев каби кексаларга қараб. — Ўзинглар роҳат қилиб ҳордиқ чиқарасизлар бу соя-салқин жойларда.

Кўчат ўтқазилган жойга сув қуяётган ёшлардан Йўлдош Ибодов билан Хайрулла Ашуров ҳам, қурувчилар бригадасининг бошлиғи Аҳрорхўжа Исмоилов раҳбарлигида шийпон атрофига шағал ётқизиб, цемент қориштираётган Уразбой ота Тожибоев, Нажим Жўраев ва Ғойиб Ёқубов ҳам, бригада бошлиғи Абдураҳмон ака Аҳмедов ҳам, хуллас, шу ерда ишлаётганлар ўз қўллари билан чинакам гулшан барпо қилаётганларидан беҳад хушнуд.

Қаранг-а, қисқа муддат ичида беш минг туп мевали дарахт кўчатлари, бир ярим минг туп терак, беш юз туп тол, саксон туп арча ниҳоллари экилибди. Қирқ гектар майдонда янги боғ барпо қилинибди. Колхоз боғининг умумий майдони эндиликда икки юз қирқ гектарни ташкил этади. Экилган ниҳоллар орасида тўрт хил гилос, икки хил олма, нок, беҳининг икки тури, олхўри, олча, узумнинг «Тойифи», «Ҳусайни», «Баян ширин», «Саперави», «Буваки» каби навлари, эртапишар шафтоли бор.

Боғ ўртасидаги гулзор, унинг атрофида соя-салқин хиёбонлар, икки қаватли дала шийпони, ҳовуз — буларнинг ҳаммаси ёзнинг жазирама кунларида азамат колхозчиларнинг жонига аро киради.

— Умрингизда қанча боғ яратгансиз? — деб сўрадик Ризамат отадан.

— Бу эллик биринчиси, — деди ота. — Шу билан кўчат ўтқазишда менинг қўлим теккан боғлар уч минг гектарга етди. Олтиариқдаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари таклиф этишган эди. Эрта-индин боришим керак у ерга. Боғ қанча кўп бўлса, ўлкамиз шунчалик кўркам бўлади, ўғлим.

Кекса соҳибкор республикамизнинг ҳар бир областида, янги боғ яратиб, элга армуғон этган. Айни замонда ўзи ҳам йил сайин қирчиллама йигитдай ёшариб боряпти. «Боғда юрган қаримайди» — дейди ота. Республикамиздагина эмас, Қозоғистон ва Қирғизистон, Туркманистон ва Тожикистон, Грузия ва Арманистон, Молдавия ва Озарбайжонда ҳам: «Бу боғни барпо қилишда ўзбек соҳибкори Ризамат ота бош бўлган», деган гапларни эшитиш мумкин.

Шуни айтадилар-да, яхшидан боғ қолади, деб!

Ҳ. ТОЖИБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.
Калинин райони.

НОВАТОРЛАР ИЗЛАНИШДА

Фарғонадаги ёғ-мой комбинати новаторлари 1965 йилнинг дастлабки кунлариданоқ ижодий изланишни авж олдириб, 15 та рационализаторлик таклифи киритдилар. Бу таклифларнинг ярмидан кўпроғи ишлаб чиқаришга жорий этилди ва улкан ютуқларга эришилди.

Комбинат новаторлари ўтган йилги ютуқларини бу йил ҳар тарафлама мустаҳкамламоқдалар. Корхона рационализаторлари 1964 йилда 197 та таклиф киритган эдилар. Ундан 140 таси ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 85 минг сўм иқтисодий фойда кўрилган эди. Бу йил эса 200 тадан кўпроқ таклиф киритиш ва 100 минг сўмдан ортиқроқ иқтисодий фойда келтириш учун қизғин кураш олиб борилмоқда.

Т. МАҲМУДОВ.

ТОШКЕНТ темир йўл транспорти инженерлари институтида «Урал-2» электрон ҳисоблаш машинаси ўрнатилди. Инженер-техник ходимлар коллективи бу машинада энг мураккаб математик масалаларни ва ҳисобларни ечадилар. Суратда: (ўнгдан чапга) программачилар группасининг раҳбари С. М. Бершадский ва старший инженерлардан С. Упадишева, Э. Идиатулина ўртоқлар машинанинг иш натижаларини текширмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЕР ҚИМИРЛАДИ

Ўтган якшанба куни маҳаллий вақт билан кечқурун соат ўнга яқин қаттиқ зилзила бўлганлиги Тошкентда сезилди. Аввал бўлиб ўтган тик силкинишдан кейин сал орада ер ён томонига силкинди. Ер қимирлаш кучи беш баллга тенг. Шу хилдаги зилзилалар республиканинг Самарқанд, Фарғона, Андижон ва бошқа областларида бўлиб ўтганлиги қайд қилинди.

Тошкент сейсмик станциясининг маълумотларига қараганда, зилзиланинг маркази Ўзбекистон пойтахтининг жанубида, тахминан 500 километр масофада, Афғонистондадир. Зилзила маркази районида ер қимирлаш кучи 8 баллдан ортиқроқ бўлди. (ЎзТАГ).

ЛИВИЯ—«БАҲОР» МАФТУНИ

ТРИПОЛИ, 15 март. (ТАСС). Ўзбек рақс ансамбли «Баҳор» Ливия маданий ҳаётининг диққат марказида турибди. Ана шу ёш ижодий коллективнинг концертлари Ливия жамоатчилигинигина эмас, балки жаҳоннинг турли мамлакатларидан Ливия пойтахтидаги халқаро ярмаркага келган жуда кўп меҳмонлар ва туристларни ҳам ғоят қизиқтирмоқда. Пойтахт газеталари ансамблнинг гастролларини қизғин шарҳламоқдалар.

«Жорнале ди Триполи» газетаси ўз мухбирининг ансамблнинг Африка мамлакатлари бўйлаб қилаётган сафарларида қатнашаётган Ўзбекистон ССР маданият министри З. Раҳимбобоева билан қилган суҳбатини босиб чиқарди. Газета куйидагиларни ёзади: «Ансамблнинг рақсидаги ҳар бир ҳаракат нафислиги ва кўркамлиги билан ажралиб туради. Ансамблнинг рақслари ҳатто ўйинларга унча қизиқмайдиган томошабинларни ҳам ҳайратда қолдирди.

Араб тилида чиқадиган бошқа бир газета —«Арраид» газетаси «Чин санъат намояндалари» сарлавҳали мақоласида «Баҳор» ансамбли ижро этган ажойиб рақслар, қўшиқ ва музикага юксак баҳо берди. Газета «Баҳор» ансамблининг гастроллари ўтказилаётган «Ал Ҳамра» кинотеатри томошабинлар билан лиқ тўла эканлигини қайд қилди. Рақслар, деб ёзади газета, муҳаббат, адолат принциплари ва асосларида жамият барпо қилаётган кишиларнинг ҳаётини акс эттиради. Томошабинлар ўзбек тилини билмасалар ҳам ўзбек тилида айтилган қўшиқлардан ғоят мамнун бўлдилар.

ТЎРТ ҚИЗАЛОҚ

Хўжаобод районида қувончли воқеа рўй берди. «Партия XXI съезди» колхози аъзоси Роҳилахон Ражабова бир йўла тўрт қиз кўрди.

Она ва болаларнинг соғлиғини район туғруқхонаси ходимлари, Андижон медицина институти олимлари кузатиб туришибди. Қизалоқлар учун махсус медицина пости тузилган. Улар тетик ва соғлом ўсишяпти.

А. ХЎЖАЕВ,
район медицина-санитария бирлашмасининг бош врачи.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

Халқаро ОБЗОР

ЖАҲОН ШУ ҲАФТА ИЧИДА

ГАРОЛЬД ВИЛЬСОН БИЛАН ЛЮДВИГ ЭРХАРД БИР-БИРЛАРИГА ВАЪДАЛАР БЕРИШАЁТИР

Нимаики бўлса ҳам бўлдики, Гарольд Вильсон охири Бонига бориб келди. У, Бонига январь ойининг охиридаёқ бормоқчи эди. Лекин Уинстон Черчиллнинг таъзияси ва бошқа баъзи ҳолатлар Англия бош министрини ўзининг бу сафарини 7 мартга қолдиришга мажбур этди. Вильсон инглизлар учун жуда бир муҳим масалада Ғарб немисларининг унчалик тантилик қилмаётганликлари хусусида Бонн канцлери Эрхард билан очиқчасига гаплашиб олмоқ учун у билан жуда ҳам учрашгиси келиб юрган эди. Бунда гап Ғарбий Германиядаги инглиз армиясининг харажатлари тўғрисида бораётир. НАТО ҳарбий блокининг аъзоси сифатида Англия Ғарбий Германияда 50 минг кишилик армия сақлаб турибди ва бу армияга 85 миллион фунт стерлинг пул сарфламоқда. Англия сарф қилиб юбораётган мана шу 85 миллион фунт стерлинг валютанинг ўрнини тўлдирмоқ учун қурол-яроғ ва ҳарбий анжомлар тайёрлаб беришни Англия заводларига заказ қиламиз, деб Германия Федератив Республикасининг ҳукумати ўз вақтида ваъда берган эди. Бошқача қилиб айтганда, Ғарбий Германиядаги инглиз армиясининг харажатларига сарфланган фунт стерлинглар ҳарбий заказлар учун тўланадиган пул тариқасида Англияга қайтиб келиши лозим эди. Лекин Англияда бизга тўғри келадиган қурол-яроғ йўқ ва шу сабабли Ғарбий Германия заказларни Америка заводларига беришни афзалроқ кўради, деган баҳона билан Бонн бу оғзаки битимни бузди.

Рейн бўйидаги инглиз армиясининг харажатларини тўлаш масаласи кейинги ойларда фунт стерлинг жаҳон валютаси сифатида танглиkka учраганлиги сабабли анча кескинлашиб қолди. Англия ҳукумати ўзининг ташқи тўлов балансидаги доимий дефицитни қисқартириш учун маблағ қидириш билан овора. Шу сабабли Англия ҳукумати ўзининг Рейн бўйидаги армиясининг харажатлари учун сарф бўлиб кетаётган валютанинг ўрнини тўлдириш мақсадида Англия олдида ўз зиммасига олган мажбуриятларни бажаришни Бонндан талаб этишга қарор қилди.

Вильсон Бонига бориш учун йўлга чиқмасдан олдин Англия матбуотида, лейбористлар ҳукумати Ғарбий Германиядаги инглиз солдатларини ўз юртига қайтарсак бўлмасмикан деган масалани муҳокама қилаётир деган хабарлар пайдо бўлиб қолди. Бу хилдаги хабарлар Германия Федератив Республикаси ҳукуматига психологик таъсир ўтказиш воситаси бўлиб хизмат қилиши лозим эди. Вильсоннинг Эрхард билан олиб борган музокараларида бу масала катта ўрин олди. Канцлер Англиянинг Рейн бўйидаги армиясига сарфлаётган валюталарининг ўрнини тўлдириш йўлларини менинг ҳукуматим яна қидириб кўради деб ваъда берди. Вильсон ҳам, келгусида менинг ҳукуматим Ғарбдаги тўрт давлатнинг «Германияни қайта бирлаштириш тўғрисидаги» таклифларни кўтариб чиқиш борасидаги қандайдир ташаббусини қувватлайди деб ваъда қилди. Бунда гап Ғарбий Германия капиталистлари қўйган шартлар асосида «қайта бирлаштириш» тўғрисида бораётир албатта. Ҳатто Англиядаги буржуа газеталарининг бир қисми Вильсонни мана шундай ваъдага имзо чекишга розилик берганлиги учун қаттиқ танқид қилмоқда. Бу хусусда «Дейли экспресс» газетаси бундай деб ёзди: «Германияни қайта бирлаштириш масаласида Вильсон шундай бир тарзда гапирдики, инглиз халқи мистер Вильсонга шу тарзда гапириш учун ҳеч қандай ваколат бермаган эди». Вильсон шундай ваъда берганлиги билан, деб ёзади «Ивнинг стандард» газетаси. «Жуда катта эҳтиётлик ва шубҳа назари билан қаралиши лозим бўлган кучларни ва ғурурни Европада қўзғатиб юборди».

БОНН: АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ БИЛАН ЖАНЖАЛ КУЧАЙМОҚДА

Икки ҳафта давом қилган машмаша ва тортишувлардан кейин, 7 мартда Эрхард ҳукумати Миср билан иқтисодий ҳамкорлик қилишни тўхтатиш тўғрисидаги ўзининг қарорини эълон қилди. Бирлашган Араб Республикаси Германия Демократик Республикаси давлат кенгашининг раиси Вальтер Ульбрихтни расмий меҳмон тариқасида қабул қилганлиги учун БАРни жазолаш мақсадида Ғарбий Германия ҳукумати шундай қарорга келди. Айни вақтда Бонн ҳукумати Исроил билан дипломатик муносабатлар боғлаш нияти борлигини ҳам айтди.

Бонн иқтисодий жазо чоралари кўришни эълон қилганлиги тўғрисидаги хабар Қоҳирада нисбатан осойишталик билан кутиб олинди. Қоҳирадаги газеталардан бирининг ёзишига қараганда, Ғарбий Германия ўз капиталлари бозорини Бирлашган Араб Республикасига ёпиб қўйганлиги Бирлашган Араб Республикасини ташвишлантирмайди, чунки жаҳонда капиталларнинг бошқа бозорлари ҳам бор. Эрхард ҳукумати Мисрга қарзлар беришни тўхтатиб қўйиш тўғрисида қарор қабул қилган куннинг ўзидаёқ Франция ҳукумати Бирлашган Араб Республикасини иқтисодий ривожлантириш беш йиллик планини пул билан таъминламоқ учун Носир ҳукуматига кредитлар бериш ниятида эканлигини эълон қилганлиги Миср газетаси билдирган бу фикрни исботловчи далил бўлди, дейиш мумкин.

Лекин Исроил билан дипломатик муносабатлар ўрнатиш нияти тўғрисида Бонн ҳукуматининг айтган гапи Қоҳирада ҳам, бошқа барча араб мамлакатларининг пойтахтларида ҳам катта шов-шувга сабаб бўлди. Канцлер Эрхарднинг кейинги баёноти натижасида вужудга келган аҳволни муҳокама қилмоқ учун 8 мартдаёқ Қоҳирада араб давлатлари бошлиқлари шахсий вакилларининг ошиғич кенгаши бўлиб ўтди. Бу кенгаш Ғарбий Германиянинг позициясига «араб мамлакатларига очиқдан-очиқ қилинаётган дағдаға» деб баҳо берди. Германия Федератив Республикасининг араб мамлакатларидаги сиёсати муносабати билан араб мамлакатлари қилиши лозим бўлган ишларнинг лойиҳаси кенгашга тақдим этилди. Лойиҳада қуйидаги моддалар бор: 1) Агар Германия Федератив Республикаси Исроилни таниса, араб мамлакатлари Германия Федератив Республикаси билан муносабатларини узадилар, деб араб ҳукуматлари номидан Бонни коллектив бўлиб огоҳлантирилсин. 2) Араб мамлакатларининг Ғарбий Германиядаги ҳамма элчилари чақириб олинсин. 3) Германия Федератив Республикаси билан иқтисодий муносабатларни узиб, шу тариқа Бирлашган Араб Республикасининг Ғарбий Германия билан бўлаётган жанжалидаги позицияси қувватлансин. 4) Нефть ишлаб чиқараётган араб мамлакатлари шу нефть бойликларидан фойдаланаётган давлатлар Исроилга моддий ва ҳарбий ёрдам беришни давом эттира берсалар улар билан ҳамкорликни тўхтатамиз деб мазкур давлатларни огоҳлантириб қўйишлари лозим. Шу лойиҳа асосида коллектив қарор қабул қилинади, деб тахмин қилмоқдалар. Бу қарор араб мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг очиқ кенгашида кўриб чиқилиши керак.

Араб мамлакатлари қандай коллектив ҳаракатлар қилишлари келгуси ҳафтадагина маълум бўлади. Аммо ҳозирнинг ўзидаёқ, айрим араб мамлакатлари умумий қарор чиқарилишини кутмай, Ғарбий Германия сиёсатига қарши норозилик ифодаси бўлган ишларни қилмоқдалар. Ўзи кичкина бўлса ҳам лекин нефтга бой мамлакат бўлган Қувайтнинг парламенти Ғарбий Германияга иқтисодий бойкот эълон қилишни, Германия Федератив Республикаси билан дипломатик муносабатларни узишни ва Германия Демократик Республикасини танишни ўзининг ҳукуматига таклиф этувчи резолюция қабул қилди. Араб мамлакатларининг ҳаммаси Бонндаги ўз элчиларини чақириб олишга қарор қилди. Президент Носир 10 мартдаги митингда нутқ сўзлаб, агар Ғарбий Германия Исроил билан дипломатик муносабатлар боғласа, у ҳолда Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати Германия Федератив Республикаси билан дипломатик муносабатларини узади, Германия Демократик Республикасини танийди ва Ғарбий Германиянинг Бирлашган Араб Республикасидаги капиталларини мамлакатдан чиқармай қўяди деди. «Биз, деди Носир, Ғарбий Германия империалистларининг адабини бериб қўйишимиз, уларни жазолашимиз керак».

Германия Федератив Республикаси билан араб мамлакатлари ўртасидаги жанжал эндигина бошланиб келмоқда. Лекин Бонн сиёсатчилари ишни шу қадар чатоқлаштириб юбордиларки, уларнинг бу чатоқликдан қутулишлари қийин эканлиги ҳозирнинг ўзидаёқ кўриниб турибди.

ЧИЛИ: ХАЛҚ ИСЛОҲОТЛАР ЎТКАЗИЛИШИНИ КУТМОҚДА

Президент Эдуардо Фрей ўтган йилнинг сентябрида кўпчилик овоз билан сайланди (ҳамма овозларнинг 54 процентини олди). Фрей муваффақият қозонганлигига кўп жиҳатдан шу нарса сабаб бўлдики, халқ унинг катта ислоҳотлар ўтказиш тўғрисидаги ваъдаларига ишонди, чунки мамлакат бундай ислоҳотларга жуда ҳам муҳтож. Фрей президентлик мансабига ўтириб олганидан кейин ер ислоҳоти ўтказишни, солиқ солиш, мактаб ишларини йўлга қўйиш, ишчиларнинг иш ҳақи, молия системаси ва бошқа шу кабилар соҳасида ислоҳотлар ўтказишни кўзда тутувчи бир қанча қонун лойиҳаларини миллий конгрессга тақдим этди. У, чет эл капиталистлари қўлида бўлган корхоналарни «чилилаштириш» деб аталган планни ҳам ўртага ташлади. Фрей плани чет эл капиталистларига қарашли корхоналарни тўла национализация қилиш ўрнига уларни чет эл капитали билан бир қаторда Чили капитали ҳам қатнашадиган аралаш акциялик жамиятларга айлантиришни кўзда тутади.

Фрей тақдим этган ислоҳотлар программаси жуда мўътадил характерда бўлишига қарамай, миллий конгрессдаги ўнг партияларнинг вакиллари бу программага қаршилик кўрсатдилар. Фрейнинг ўз партияси — христиан-демократик партия конгрессда жуда озчилик овозга эга. Халқ ҳаракати фронти партияларининг вакиллари (коммунистлар ва социалистлар шу фронтга қўшилганлар) ҳам президентнинг қонун лойиҳалари етарли равишда тубли эмас ва халқнинг талабларига жавоб бермайди, деб бу қонун лойиҳаларининг кўпчилигини қувватлашдан бош тортдилар. Натижада ҳукуматнинг бу қонун лойиҳалари олти ойдан бери муаллақ бўлиб турибди.

Конгрессда қонун лойиҳалари масаласида вужудга келган мушкуллиkдан президент Фрей миллий конгрессга ўтказилган навбатдаги сайловлар вақтида жуда усталик билан фойдаланди. Христиан-демократик партия: «Фрейга миллий конгресс составини яхшилаб берсангиз, мамлакатни ислоҳотлар билан бахтиёр қилади», деган шиор остида сайлов кампаниясини олиб борди. Одатда ўз овозларини учта ўнг партияга — консерваторлар, либераллар ва радикаллар партиясига бериб келган сайловчиларнинг бир қисмига сайлов вақти учун мўлжалланган бу шиор анча таъсир ўтказди. Бу уч «традицион» партия мамлакатни 150 йилдан бери идора қилиб келмоқда ва мамлакатнинг иқтисодий қолоқлиги учун асосий жавобгарлик шу партиялар зиммасидадир. 7 мартдаги сайловлар оқибатида христиан-демократик партия ўзининг кутганидан ҳам кўра каттароқ натижаларга эришди. Ҳозир Фрей партиясининг вакиллар палатасида 80 та депутати бор (бу палатанинг ҳамма депутатлари 147 киши). Бу сафарги сайловда сенат аъзоларининг салкам ярмиси қайта сайланди. Натижада Фрей партияси сенатдаги 45 ўриндан 13 ўрнига эга бўлди. Халқ ҳаракати фронти партиялари ҳам бу сайловларда яхши натижаларга эришдилар: бу партиялар ўз позицияларини сақлабгина қолмадилар, шу билан бирга ўз позицияларини мустаҳкамлаб олдилар. Энди халқ ҳаракати фронти вакиллар палатасида 36 ўринга ва сенатда 13 ўринга эга. Учта ўнг партияга келганда бу партиялар сайловда жуда катта мағлубиятга учрадилар.

Фрей партияси сайловларда катта муваффақият қозонганлигининг асосий сабабларидан бири шуки, халқнинг катта кўпчилиги мамлакат ҳаётида «ўзгаришлар» бўлишига, эски буржуа партиялари мамлакатда вужудга келтирган турғунликдан мамлакатни чиқариб олишга муштоқдир. Халқнинг анчагина қисми, жумладан ишчилар синфи ва деҳқонларнинг қолоқ қисми, нисбатан янги партия бўлган Фрей партияси мана шундай ўзгаришларни амалга оширади, деб соддалик билан ишонмоқда. Пабло Неруда кенг омманинг мана шу кайфиятини назарда тутиб, қуйидаги гапларни айтди: «христиан-демократларнинг тантанаси Чили халқининг кўпчилиги ҳали ҳам хом хаёл қилиб юрганлигини кўрсатди... Унглар оммани алдамоқ ва омманинг революцион умидларига зарба бермоқ учун сохта революцион шиорлардан фойдаланиб, ўз қиёфаларини қандай ўзгартираётганликларига христиан-демократлар яққол мисол бўла оладилар». Халқ оммаси ўз йўлини тўғри танлаб олишга ўрганмоқда ва ўзининг тажрибасига асосланиб, мана шундай тўғри йўлга яқинлашиб келмоқда. Лекин бунинг учун вақт керак бўлади.

И. КАДОМСКИЙ. (ТАСС).

ҚАРОҚЧИЛАРНИНГ ҲУЖУМЛАРИ ТЎХТАТИЛСИН

ХАНОЙ, 14 март. (ТАСС). Вьетнам Информация агентлиги хабар беради: бугун Вьетнам Халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси Вьетнамдаги кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссияга мактуб юбориб, Америка Қўшма Штатлари Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегарасига ва территориал сувларига яна бостириб кирганлигига қарши норозилик билдирди. Мактубда айтиладики, 1965 йил 14 март куни соат 13 да Америка ҳарбий-ҳаво кучларига ва унинг Жанубий Вьетнамдаги малайларига қарашли самолётлар Вин-Линь районида Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегарасига бостириб кирди ҳамда демилитаризация қилинган зонанинг шимолий қисмидаги Кон-Ко оролини (Йўлбарс оролини) бомбардимон қилди. Душманнинг бир самолёти денгизга уриб туширилди.

Шу орада Қўшма Штатларга ва унинг малайларига қарашли ҳарбий кемалар, дейилади сўнгра мактубда, Кон-Ко ороли ва Винь-Линь соҳили яқинида иғвогарликлар қилиб, Вьетнам Демократик Республикасининг территориал сувларига бостириб кирди.

Америка ҳарбий-ҳаво кучларига ва унинг малайларига қарашли самолётлар Куанг-Бинь ва Нге-Ан вилоятларида бугун ҳам осмон чегарасига бостириб кирди.

Вьетнам Халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси АҚШнинг ва Жанубий Вьетнам маъмурларининг қуролли кучлари Вьетнам Демократик Республикасининг суверенитетини ва территориясини ана шу зайлда яна жиддий равишда бузганлигига қарши кескин норозилик билдирди ҳамда Вьетнам Демократик Республикасига қарши қилинаётган уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатишни, демилитаризация қилинган зонанинг статусига қатъий риоя этишни ва 1954 йилги Женева кенгашининг Вьетнам хусусидаги битимларини бажаришни талаб қилди.

ЯПОНИЯ. Токио яқинида Иокота авиация базасидан чиққан «Е-105» Америка самолёти аварияга учради. Самолёт аҳоли яшайдиган жойдан фақат 50 метр нарида йиқилган эди. Ўтган йили шу тарзда 15 Америка самолёти ҳалокатга учради. Суратда аварияга учраган Америка самолётининг қолдиқлари.

ТАСС фотохроникаси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

16 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Баҳор ҳақида қўшиқлар. 9.25 — Дуторда ижро этиладиган куйлар. 9.50 — Фарғона тўқимачилари ҳузурида (тож.). 10.10—Скрипкада чалинадиган пьесалар. 10.30 — Камер куйлар. 11.10 — «Нодир китоблар» (рус.). 11.25 — Ёш артистлар концерти. 13.30 — Стахан Раҳимов ва Алла Иошпа куйлайди. 16.15 — Ўзбекистон радио ва телевидение халқ чолғу оркестри (суҳбатли концерт). 19.20 — Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — Янги ирригация иншоотларида (рус.). 20.10 — Кечки концерт (рус.). 20.45 — Турмушнинг юксак маданияти учун. 22.10—Енгил куйлар. 22.30 —Уйғун туғилган куннинг 60 йиллиги муносабати билан (рус.). 23.10 — Мақом кечаси.

Телевидение

16 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Бўридан қўрқлаймиз** (болалар учун хореографик миниатюра). 18.35 — **Инглиз тили** (болалар учун). 18.40 — **Бир минутда 300 минг ҳисоблов** (репортаж). 19.05 — **Бир қарич ер** (бадиий фильм).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар**, 20.50 — **Ҳиндистон рақслари**, 21.30 — **Наби Ғаниев** («Совет киноси усталари» циклидан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.30 — **Адабий топишмоқ** (мактаб ўқувчилари учун). 20.05 **Тошкент янгиликлари**, 20.15 — **Хотин-қизлар учун.**

Рус тилида: 20.35 — **Мен ва ака-укаларим**, **Октябрь номли** (ҳужжатли фильмлар). 21.15 — **Тошкент янгиликлари**, 21.25 — **Поддубки лапарлари** (бадиий фильм).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/III да **Майсаранинг иши**, 17/III да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА—16/III да **Қонли сароб**, 17/III да **Сарвқомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/III да **Жон қизлар.**

Кино

САНЪАТ САРОЙИДА — кеч соат 9 да кенг экранли бадиий фильм **Оптимистик трагедия.**

Уч опа-сингил (1 ва 2-серия) — «МИР» (кундуз ва кечқурун), СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 9 ярим, 11 ва кеч 10 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10 ва кеч 10 да).

Қора кўзойнак — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА», «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (1-залда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12 дан), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз 1, 3, 5 ва кеч 7 да), «ДРУЖБА» (2-залда кеч 8 ва 10 да).

Австралиялик хотин излайди — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (2-залда кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

Иванинг болалик чоғи — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Тош гул — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 9 да).

Всевед бобонинг уч олтин сочи — «ВОСТОК» (эрталаб соат 10 да).

Улар Шарққа боради — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз соат 1, 4 ва кеч 7 да).

Хоккейчилар — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

КОЛХОЗ ПРАВЛЕНИЕЛАРИ, КОЛХОЗЛАРАРО КОРХОНАЛАРНИНГ КЕНГАШЛАРИ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Мажбурий окладли страхование тўғрисидаги қонунга мувофиқ,

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ

КОЛХОЗЛАРДА, КОЛХОЗЛАРАРО КОРХОНАЛАРНИНГ КЕНГАШЛАРИДА, ШУНИНГДЕК ГРАЖДАНЛАР ХЎЖАЛИГИДА

мажбурий окладли страхование қилинадиган

МУЛКНИ ҲИСОБГА ОЛАДИ

Колхозларда ҳамда колхозлараро корхоналар ва ташкилотларнинг кенгашларида қуйидаги мулк мажбурий окладли страхование қилинади:

Имора т, ускуна, инвентарь, транспорт воситалари (механизациялаштирилган воситалардан ташқари), балиқчилик кемалари, маҳсулот, хом ашё ва материаллар;

қишлоқ хўжалик экинлари (шу жумладан кўчатзор, парник ва теплицалардаги экинлар), питомниклар, боғлар, резавор мева ва токзорлар ҳосили;

6 ойликдан тортиб қорамол, қўй, эчки ва чўчқалар, 1 ёшдан 18 ёшгача отлар, 1 ёшдан тортиб туя, эшак ва хачирлар, 6 ойликдан тортиб наслдор той ва бўталар.

Гражданлар хўжалигида уларнинг ўзларига қарашли қуйидаги мулк мажбурий окладли страхование қилинади:

доимий жойга ўрнатилган ҳамда деворлари ва томи бўлган иморатлар;

6 ойликдан тортиб қорамол, 1 ёшдан 18 ёшгача отлар, 1 ёшдан тортиб қўй, эчки, туя, эшак ва хачирлар, 9 ойликдан тортиб чўчқалар.

Рўйхат ўтказилганда ҳисобга олинган мулк учун мажбурий окладли страхование тўловлари қуйидаги муддатларда топширилиши лозим:

колхозлар томонидан: 30 проценти — ҳар йил 1 июнгача, 30 проценти — 15 сентябргача ва 40 проценти — 1 ноябргача;

гражданлар хўжалиги томонидан: 50 проценти — ҳар йили 1 майгача ва 50 проценти — 1 сентябргача.

Страхование тўловлари қуйидаги жойларга топширилади:

а) колхозлар ва колхозлараро корхоналар ва ташкилотларнинг кенгашлари — Давлат страхованиеси инспекциясининг СССР Давлат банки муассасаларидаги счётига;

б) қишлоқ жойларида яшовчи гражданлар — меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ Советларига;

в) шаҳар жойларида яшовчи гражданлар — омонат кассаларга, Давлат страхованиеси инспекцияларининг инспекторлари ва агентларига.

Хоҳ қишлоқ ва хоҳ шаҳар жойларида яшовчи гражданлар страхование тўловларини Давлат страхованиеси инспекциясининг СССР Давлат банки муассасасидаги счётига почта орқали ҳам ўтказишлари мумкин.

Белгиланган муддатларда топширилмаган страхование тўловлари қонун билан кўрсатилган миқдорда пени пули қўшиб ундирилади.

Колхозларнинг ва колхозлараро корхоналар кенгашларининг раҳбарлари ҳамда гражданлар мажбурий окладли страхование қилинадиган мулкни ўз вақтида ва тўла ҳисобга олишда Давлат страхованиеси органларига ҳар йўл билан ёрдам беришлари лозим.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШ БОШҚАРМАСИ.

Диссертация ёқлайдилар

1965 йил 26 март кундуз соат 2 да. Тошкент политехника институтининг химия-технология факультети советида (Ўзбекистон кўчаси, 23-уй).

Г. С. Тарасова-Коробченко — техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Органик моддалар адсорбциясида масса алмашиш процессини текшириш (молекуляр ва ион алмашиш адсорбентлари ёрдамида)» деган темада.

1965 йил 26 март кундуз соат 2 яримда. Тошкент политехника институтининг қурилиш факультети советида (Якуб Колас кўчаси, 16-уй) техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

И. И. Грибанов: «Ёпиқ рамасимон конструкциялардаги кучланиш ҳолатини текшириш (тупроқнинг эластик хусусиятини назарга олиб)» деган темада.

А. А. Ведерников: «Эластик заминда жойлашган рама ва кўп кўзли қувурларни ҳисоблаш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Якуб Колас кўчаси, 16-уй).

Тошкент шаҳар, Носиров кўчаси, 128-уйда турувчи **Рания Шамсуловна Бултачеева**нинг Чоржўй шаҳар, Мари кўчаси, 21-уйда турувчи Карим Юнусович Бултачеевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг партия ва касаба союз ташкилотлари ҳамда «Шарқ юлдузи» журнали редакцияси коллективи журналнинг техник редактори

Ғиёс Илёсович ИЛЕСОВНИНГ

вафот этганлигини билдириб, марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши—33258. Қишлоқ хўжалик—27604. Адабиёт ва санъат—32036, 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 08526. ИНДЕКС 64543 № В. 62.